

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
U ĐAKOVU

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET U ĐAKOVU

SPECIJALISTIČKI STUDIJ

STUDIJSKI PROGRAM

Sveučilišnog poslijediplomskog specijalističkog studija

Pastoralne teologije

u znanstvenom području Humanističkih znanosti, znanstvenom polju teologije i

znanstvene grane pastoralne teologije

s usmjerenjima

PASTORAL OBITELJI

PASTORAL KRIZNIH SITUACIJA

PASTORAL ŽUPNE ZAJEDNICE

Petra Preradovića 17; 31 400 Đakovo

Tel: (031) 802-402; Fax (031) 802-403; E-mail: tajnistvo@dj.kbf.hr

OPIS PROGRAMA

1. Struktura i organizacija Sveučilišnog poslijediplomskog specijalističkog programa

Program Sveučilišnog poslijediplomskog specijalističkog programa strukturiran je modularno, čime se studentu omogućava izbor modula koji čine osnovu njegova studija. Studij se izvodi u znanstvenom području humanističkih znanosti s usmjerenjima na:

- a) Pastoral obitelji
- b) Pastoral kriznih situacija
- c) Pastoral župne zajednice

Studij čine tri elementa: aktivna nastava predavačkog tipa; samostalni istraživački rad te izrada specijalističkoga rada.

Sveučilišni poslijediplomski specijalistički studij Pastoralne teologije se izvodi kao studij s trajanjem od jedne godine, odnosno dva semestra.

U prvom je semestru organizirana nastava obaveznih predmeta s ukupnim tjednim obavezama od 12-15 sati, dok se u drugom semestru, osim manjeg udjela izborne nastave, samostalno ili u suradnji s mentorom provode vježbe i seminari, te polaznici u sklopu svog istraživačkog rada izrađuju i specijalistički rad.

Seminarska nastava s odgovarajućom satnicom, aktivna je nastava sa zadaćom kritičkog osvrtu prezentiranja osnovnog gradiva putem samostalnog istraživačkog rada uz mentorske smjernice pojedinog predmetnog stručnjaka.

Izvannastavne znanstvene aktivnosti, predviđene kao vježbe i njima pripadajuća satnica, student provodi individualno i/li u suradnji s mentorom. U tom se obliku nastave predviđaju i posjeti određenim socijalnim institucijama.

Prijava specijalističkog rada podrazumijeva izradu propisane informacije kojom će se okarakterizirati rad i iskazati njegovo mjesto u svjetlu saznanja iz područja problema koje obrađuje.

Student je obavezan biti nazočan svim oblicima nastave koji su utvrđeni studijskim programom i izvedbenim planom, a što je uz ispunjavanje nastavnih obaveza i ostvarivanje odgovarajućih rezultata na provjerama znanja, uvjet za dobivanje potpisa nastavnika, a time i pripadajućih ECTS bodova. Student je dužan upisati, odslušati i položiti predmete u ukupnom broju od 50 ECTS bodova.

Svi su predmeti vrjednovani pripadajućim ECTS bodovima. Po njima, ustrojstvo studija se sastoji od sveukupno: 130 h predavanja (p); 100 h seminara (s), 110 h vježbi (v).

Prema interesima studenata i potrebama organizacije, uz pomoć mentora-voditelja, moguće je u drugom semestru samoinicijativno izabrati izborne kolegije (4 predmeta) s popisa izbornih predmeta, ponuđenih samo u pojedinom usmjerenju, ili je pak, moguće uz suglasnost povjerenstva ili odabranog mentora završnoga specijalističkog rada slijediti i neki drugi izborni/obvezatni predmet iz nekog drugog/srodnog smjera.

Pri završetku studija student izrađuje i javno brani specijalistički rad čime završava Sveučilišni poslijediplomski specijalistički studij pastoralala, a student stječe akademski naziv:

- **Sveučilišni specijalist pastoralala obitelji**
- **Sveučilišni specijalist pastoralala kriznih situacija**
- **Sveučilišni specijalist pastoralala župne zajednice**

1.1. Optimalan broj studenata koji se mogu upisati s obzirom na prostor, opremu, nastavnike, posebno s obzirom na broj potencijalnih mentora

Optimalan broj studenata je 10-20 po specijalizaciji, tj. ukupno 30-60 studenata. Minimalan broj upisanih je pet studenata, da bi se specijalizacija ostvarivala.

1.2. Uvjeti za upis

Upis na studij obavlja se na temelju javnog Natječaja.

Uvjeti za upis na poslijediplomski specijalistički studij Pastoralne teologije sa smjerovima: Pastoral obitelji; Pastoral kriznih situacija i Pastoral župne zajednice su:

- završen sveučilišni integrirani preddiplomski i diplomski studij filozofsko-teološkog ili katehetskog usmjerenja odnosno sveučilišni dodiplomski filozofsko teološki studij.
- na studij se mogu pod jednakim uvjetima, upisati pristupnici iz Republike Hrvatske i inozemstva koji su završili navedeni studij, a u slučaju srodnih sveučilišnih studija, polažu se razlikovni ispiti koje utvrđuje Povjerenstvo za poslijediplomske studije

1.3. Procjena troškova izvedbe studijskog programa

Troškovi izvedbe studijskog programa i rada studenta, procjenjuju se na ukupni iznos od otprilike 5. 000,00 Kn uz dodatne troškove (indeks, uvezivanje radnje, diplome), plativo u dvije rate od 2.500,00 Kn, na početku svakog semestra tekuće akademske godine.

2. Popis svih predmeta s brojem aktivne nastave potrebnim za njihovu izvedbu i brojem ECTS bodova

Tablica 1. Struktura studija s pripadajućim ECTS bodovima i satnicom

smjer: pastoral obitelji

(6)	OBAVEZNI KOLEGIJI	P	V	S	ECTS
1.	Kršćanska antropologija: svetost braka i obitelji	12		20	5

2.	Modeli rada s obitelji u redovitim i neredovitim situacijama	14	15	5	5
3.	Psihologija i psihopatologija braka i obitelji	14		20	5
4.	Socijalne devijacije i antisocijalna ponašanja	14	10	10	5
5.	Demografska kretanja u Hrvatskoj	12	10	10	5
6.	Bračno savjetovanje	14	15	5	5
	Specijalistički rad				10

(5)	IZBORNI KOLEGIJI	P	V	S	ECTS
1.	Obitelj i djeca	10	15	5	4
2.	Uvod u opću psihopatologiju	10	10	10	4
3.	Brak u hrvatskom i europskom pravu	10	10	10	4
4.	Obitelj – subjekt u Crkvi i društvu	10	15	5	4
5.	Istraživanje i statistika	14	15	5	5
6.	Strateško i neposredno planiranje	14	15	5	5
7.	Bračna i obiteljska duhovnost	10	10	10	4
8.	Bioetička i moralna pitanja odgovornog roditeljstva	10	15	5	4

Tablica 2. Struktura studija s pripadajućim ECTS bodovima i satnicom

smjer: pastoral kriznih situacija

(6)	OBAVEZNI KOLEGIJI	P	V	S	ECTS
1.	Krizne situacije: opći uvod i teologija	12		20	5
2.	Individualne i kolektivne krizne situacije	14	10	10	5
3.	Ponašanje ljudi i komunikacija u kriznim situacijama	14	15	5	5
4.	Samoubojstvo i destruktivna ponašanja	14	5	15	5
5.	Pastoral umirućih i ožalošćenih	14	10	10	5
6.	Bračno savjetovanje	14	15	5	5
	Specijalistički rad				10

(5)	IZBORNI KOLEGIJI	P	V	S	ECTS
1.	Pastoralni rad sa žrtvama nasilja	10	15	5	4
2.	Istraživanje i statistika	14	15	5	5
3.	Strateško i neposredno planiranje	14	15	5	5
4.	Asistencija službenog osoblja za krizne situacije	10	10	10	4
5.	Socijalne devijacije i antisocijalna ponašanja	10	15	5	4
6.	Uvod u opću psihopatologiju	10	10	10	4

Tablica 3. Struktura studija s pripadajućim ECTS bodovima i satnicom*smjer: pastoral župne zajednice*

(6)	OBAVEZNI KOLEGIJI	P	V	S	ECTS
1.	Izgradnja liturgijske zajednice	12		20	5
2.	Prezbiter – navjesticitelj Božje Riječi	12	10	10	5
3.	Izabrana crkveno-pravna pitanja	14		20	5
4.	Župna administracija i crkveni financijski sustav	14	10	10	5
5.	Istraživanje i statistika	14	15	5	5
6.	Strateško i neposredno planiranje	14	15	5	5
	Specijalistički rad				10

(5)	IZBORNI KOLEGIJI	P	V	S	ECTS
1.	Religijska karta Hrvatske	10	15	5	4
2.	Suvremeni lik prezbitera	10	15	5	4
3.	Svećenička duhovna vodstvena služba	10	15	5	4
4.	Profil animatora: općeljudske, pedagoške i pastoralne kompetencije	10	10	10	4
5.	Odnos svećenika i Kristovih vjernika laika u pastoralnom radu	10	15	5	4
6.	Pastoral umirućih i ožalošćenih	14	10	10	4
7.	Evangelizacijska snaga crkvenih pokreta	10	10	10	4

Abecedni popis nastavnika, suradnika i izvoditelja s predmetima koje predaju predaju

R. BR.	IME I PREZIME NASTAVNIKA	PREDMET
1.	Red. prof. dr. sc. Aračić Pero	- Obitelj – subjekt u Crkvi i društvu - Modeli rada s obitelji u redovitim i neredovitim situacijama
2.	Izv.prof.dr.sc. Brajša-Žganec Andreja	- Bračno savjetovanje
3.	Red. prof. dr. sc. Aračić Pero/ Mr.sc. Mićan Mato	- Župna administracija i crkveni financijski sustav
4.	Doc.dr. Džinić Ivo	- Krizne situacije: opći uvod i teologija - Individualne i kolektivne krizne situacije - Prezbiter – navjesticitelj Božje Riječi - Strateško i neposredno planiranje
5.	Doc.dr. Dukić Gordana	- Istraživanje i statistika
6.	Doc.dr. sc. Galić Slavka	- Ponašanje ljudi i komunikacija u kriznim situacijama - Asistencija službenog osoblja za krizne situacije
7.	Red.prof.dr.sc. Ante Mateljan	- Kršćanska antropologija: svetost braka i obitelji

8.	Red.prof.dr.sc. Aračić Pero /Mr.sc. Ilić Zdenko	- Izabrana crkveno-pravna pitanja
9.	Doc.dr. sc. Hranić Đuro	- Bračna i obiteljska duhovnost
10.	Izv.prof.dr.sc. Pažin Ivica	- Profil animatora: općeljudske, pedagoške i pastoralne kompetencije
11.	Izv.prof.dr.sc. Pažin Zvonko	- Izgradnja liturgijske zajednice
12.	Izv.prof.dr.sc. Ivica Raguž/Mr.sc. Radoš Božo	- Svećenička duhovna vodstvena služba
13.	Izv.prof.dr.sc. Raguž Ivica	- Suvremeni lik prezbitera
14.	Doc.dr.sc. Grgo Grbešić	- Evangelizacijska snaga crkvenih pokreta
15.	Red.prof.dr.sc. Šakić Vlado/ mr.sc. Sučić Ines	- Socijalne devijacije i antisocijalna ponašanja
16.	Doc.dr.sc. Suzana Vuletić	- Pastoral umirućih i ožalošćenih - Uvod u opću psihopatologiju - Samoubojstvo i destruktivna ponašanja
17.	Izv.prof.dr.sc. Živić Dražen	- Religijska karta Hrvatske - Demografska kretanja u Hrvatskoj
18.	Izv.prof.dr.sc. Živković Ilija	- Psihologija i psihopatologija braka i obitelji
19.	Izv. prof. dr. sc. Aberle Neda	- Pastoralni rad sa žrtvama nasilja - Obitelj i djeca
20.	Doc. dr. sc. Branka Rešetar	- Brak u hrvatskom i europskom pravu
21.	Izv.prof.dr.sc. Vladimir Dugalić	-Bioetička i moralna pitanja odgovornog roditeljstva
22.	Doc.dr.sc. Drago Tukara	- Odnos svećenika i Kristovih vjernika laika u pastoralnom radu

2.1. Kompetencije koje student stječe završetkom specijalizacije

Ovaj studij specijalizacije temelji se na osnovnim stečenim znanjima na području Pastoralne teologije te se proširuje i usmjeruje na dodatna tri smjera: rad s obiteljima, rad u slučajevima svih pojavnosti kriza, te na izgradnju i vođenje župne zajednice. Studij izvode stručne osobe koje vladaju najsuvremenijim podacima iz odabranih smjerova. Vrlo su naglašene vježbe, koje se ostvaruju, bilo s kompetentnim osobama iz prakse, bilo u ustanovama koje se profesionalno bave određenom problematikom.

Specijalizacija se sastoji od obvezatnih (6) i izbornih kolegija (5) sa vježbama i seminarima te završnog specijalističkog rada.

Sveučilišni specijalist za pastoral obitelji

Brak i obitelj su u vrlo velikoj krizi u Hrvatskoj, ali i šire u Europi. Postoje brojni studiji i pokušaji da se razumiju društvene pojave: sve kasnijeg stupanja u brak; pojava alternativnih „bračnih oblika“ tzv. „braka na probu“; različitih kohabitativnih zajedničarskih su-životnih oblika; tako brojnih rastava brakova, mali broj rođenja, opća depopulacija..., što je dovelo do toga da je hrvatski narod demografski gledano: starački. Stoga je nužno djelovati s obzirom na

brak: preventivno, ali i razvijati sustav trajnog rasta u kvaliteti te da se pastoralno prati one koji su doživjeli rastavu, odnosno ušli u novi brak.

Cilj specijalizacije je steći što opširniji uvid u situaciju i postići vještine komunikacije i upoznati najsuvremenije oblike rada s obiteljima. Nužno je povezivati društvene Obiteljske centre i crkveno župno i nadžupno djelovanje i sve vrste savjetovališta, kako crkvena tako i društvena.

Sveučilišni specijalist za pastoral kriznih situacija

Brojni su društveni i osobni fenomeni koji ulaze u pojam krize. Osobni su oni o smislu života, pokušaja samoubojstva, samodestruktivnih ponašanja, brojnih oblika ovisnosti, ophođenja s neizlječivim i terminalnim bolesnicima, postupne i/li nagle smrti, pogotovo bliske osobe... Isto tako određene i nenadane nesreće bilo one širih razmjera kao prirodne katastrofe bilo npr. skupne prometne nesreće, kao i svi drugi oblici kriznih situacija, trebaju također asistenciju stručnih osoba, ponajviše u pitanju rješavanja smisla, straha, odgovornosti i grešnosti npr. propustom. Sve ove neizbježne egzistencijalne situacije i osobe koje su njima zahvaćene, trebaju profesionalno, ali i duhovnu asistenciju. U zapadnom svijetu je poznat pod imenom *Notfalseelsorgepastoral*, a u nas se po prvi put javlja ova specijalizacija i to u ovom obliku.

Sveučilišni specijalist za pastoral župne zajednice

Sveučilišni specijalist za pastoral župne zajednice je voditelj župne zajednice i stjecanjem dodatnih znanja i vještina postaje osposobljen da vodi i izgrađuje zajednicu vjernika kako onih koji su stvarno na okupu, tj. liturgijske zajednice, tako i onih koji su udaljeniji, te s kojima ima ambiciju uspostaviti kontakt i ponuditi oblike trajne izgradnje, kako one osnovne evangelizacije, tako i produbljivanje određenih vidika životnih pitanja. Tu se nameću potrebe stvarnog upoznavanja demografske situacije i strateškog planiranja pastoralnog rada, posebice kad je riječ o radu s mladima, odraslima, obiteljima te s onima s problematičnim ponašanjima, te distanciranima od župne zajednice.

Kompetencije koje se stječu

Poslovi za koje je osposobljen sveučilišni specijalist određenog područja pastoralne teologije

Sveučilišni specijalist određenog područja, završetkom ovog studija stječe stručnu kompetenciju te osposobljenost za vršenje određenih oblika pastoralne djelatnosti u bračnim savjetovalištim, bolničkim etičkim povjerenstvima, staračkim domovima, domovima za osobe s poteškoćama u razvoju, korektivnim ustanovama, zatvorima, vojnom ordinarijatu, te Caritasovim centrima za socijalnu pomoć; kao i mogućnost zapošljavanja u biskupijskim ustanovama ili župnim zajednicama bilo da je riječ o obiteljskom pastoralu, bilo da je riječ o spomenutim ustanovama na području grada ili županije.

Sveučilišni specijalist pojedinog smjera stječe kompetencije:

- Promoviranja evanđeoskog navještaja o braku i obitelji, studijem društveno-socijalnih i moralno-pastoralnih okolnosti unutar kojih se odvija obiteljski život
- Uspostavljanje dijaloga s različitim socijalnim društvenim strukturama koji su svojim radom isto usmjereni i vezani za brak i obitelj
- Znati ukazati i motivirati na temeljne značajke bračne kvalitete, te pokušati prihvatiti uspon i pad emocionalnih odnosa kao oscilirajuću dinamiku bračnog saveza.
- Kompetentno raspravljati i argumentirati moralne stavove katoličke Crkve u raznim pitanjima etike spolnosti.
- Uspjeti rasvijetliti biomedicinske i moralne nejasnoće i poteškoće pred kojima se nalazi kršćanski supružnici u svom pozivu na uzajamnu ljubav!
- Podržavanje inicijativa vezanih uz zaštitu i promociju ljudskog života, posebno vezanih uz edukaciju prirodnih metoda reguliranja bračne plodnosti i odgovornog roditeljstva
- Ukazati na utjecaj roditeljstva na psihološki-socijalni-emocionalni razvoj djeteta, te se znati postaviti prema najučestalijim oblicima bračne nestabilnosti, koja ostavlja značajne posljedice na doživljaj i daljnji razvoj djece.
- Razvijati terapijske oblike psihološkog savjetovanja braka i obitelji s posebnim osvrtom na pojavne krize u braku.
- Pružanja konkretnog vida pastoralne pomoći: obiteljima s djecom s posebnim potrebama, neizlječivim/terminalnim bolesnicima, ožalošćenima, pogođenima nekim katastrofama ili nesrećama, osobama koje pate od egzistencijalnog besmisla...
- Znati prepoznati faktore rizika, glavne psihološke i društvene predispozicije za razvoj samodestruktivnih ponašanja rizičnih skupina i znakove upozorenja osoba s predispozicijama za suicidalno ponašanje, kako bi se na vrijeme moglo prevenirati i rehabilitirati.
- Razvijanjem svijesti o neizbježnim kriznim životnim situacijama, nastojati razviti osjetljivost i kompetenciju za volonterski angažman duhovne asistencije.
- Razviti svijest o bolesti i smrti pod pozitivnim aspektom antropološke, psihološke, etičke, pravne, medicinske, ekonomske, religiozne, teološke, pastoralne i nadasve humane naravi.
- Razvijanjem suosjećajnosti, solidarnosti i emocionalne podrške nastojati olakšati „pogođenima krizom“, osjećaj malodušnosti, panike i straha.
- Ukazati na potporu koju Crkva može pružiti sakramentima u obiteljskom pastoralu i kriznim egzistencijalnim situacijama.
- Koordinacija nad/biskupijskih inicijativa za provedive pastoralne djelatnosti, umreženjem bazičnih župnih skupina.

STUDIJSKI PROGRAM

Sveučilišnog poslijediplomskog specijalističkog studija Pastoralne teologije
u znanstvenom području humanističkih znanosti, znanstvenom polju teologije grane Pastoralne
teologije s usmjerenjima:

PASTORAL OBITELJI

PASTORAL KRIZNIH SITUACIJA

PASTORAL ŽUPNE ZAJEDNICE

Opisi kolegija

Naziv predmeta	OBITELJ I DJECA		
Kod			
Vrsta			
Razina			
Godina		Semestar	
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	4 ECTS boda 10p+15v+5s 2 boda za samostalan rad 2 boda za polaganje ispita		
Nastavnik	izv. prof. dr. sc. Aberle Neda		
Kompetencije koje se stječu	<ul style="list-style-type: none"> - Uočavanje važnosti prenatalne, perinatalne, dojenačke i rane dječje dobi te njihove reperkusije na kasnije ponašanje djeteta. - Upoznavanje značajki različitih razvojnih dobi djece (ranog djetinjstva, predškolske, školske dobi i adolescencije) - Prepoznavanje važnosti nedostatka ljubavi u prenatalnom razdoblju (neželjenost djeteta) kao i u ranom djetinjstvu te povezanost s odstupanjima u ponašanju u kasnijoj životnoj dobi (agresija, frustracija, nesigurnost, depresija, suicidalne namjere, promiskuitet, ovisnost o alkoholu i drogama). - Vrijednosti kršćanskog odgoja osobnim primjerom roditelja. - Način prihvaćanja bolesti djeteta i suočavanje sa patnjom. - Shvaćanje različitih odgojnih stilova unutar obitelji i njihov utjecaj na dijete.		
Preuvjeti za upis	Senzibilizacija za rad s djecom s posebnim potrebama		

<p>Sadržaj</p>	<p>1.Prenatalna dob</p> <ul style="list-style-type: none"> -Faze prenatalnog razvoja -Rizični činitelji u prenatalnom razvoju -Neželjenost/željenost djeteta registrirana na duhovnoj razini -Emocionalna veza s nerođenim djetetom -Rođenje, perinatalno i dojenačko razdoblje. Ireverzibilne posljedice nedostatka ljubavi u ovoj najvažnijoj životnoj dobi <p>2.Rano djetinjstvo i predškolska dob</p> <ul style="list-style-type: none"> -Tjelesni, motorički, perceptivni, kognitivni i jezični razvoj -Moralni, emocionalni i socijalni razvoj . Važnost kršćanskog odgoja kao model ponašanja roditelja i njegov presudni utjecaj na dijete. -Razvoj zdrave privrženosti djeteta i utjecaj ranih obrazaca privrženosti na kasnije odnose unutar obitelji. <p>3.Školska dob i adolescencija</p> <ul style="list-style-type: none"> -Odnos prema školi, stvaranje radnih navika -Kršćansko poimanje spolnosti -Temelji agresivnog ponašanja -Razvoj slike o sebi, samopoimanja i samopoštovanja -Interakcija roditelja i djece -Interakcija unutar članova obitelji, njihov odnos prema vjeri, moralnim principima i navikama -Utjecaj medija (TV), video-igara -Uloga vršnjaka u adolescenciji <p>4. Djeca s posebnim potrebama i kronično bolesna djeca</p> <ul style="list-style-type: none"> -Prilagodba obitelji na dijete s posebnim potrebama -Suočavanje s dijagnozom, prihvaćanje patnje, presudan utjecaj ljubavi. -Odnos prema djeci (hiperprotektivni, ignorirajući) <p>5.Roditeljske uloge</p> <ul style="list-style-type: none"> -Karakteristike roditelja -Odgojni stilovi i utjecaj roditeljskog ponašanja na djetetov razvoj -Roditeljstvo u specifičnim okolnostima (maloljetni roditelji, psihomotorno zaostali roditelji, jednoroditeljske i rekonstituirane obitelji, udomiteljstvo i posvojenje)
<p>Preporučena literatura</p>	<p>VASTA, R., HAITH, M.M. I MILLER, S.A., <i>Dječja psihologija: Moderna znanost</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko,1996.</p> <p>BERK, L., <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko 2006.</p> <p>ČUTURIĆ, N., <i>Zabrinjava me moje dijete</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1995.</p> <p>DAVIS,H., <i>Pomozimo bolesnoj djeci</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko,1998.</p> <p>BRAJŠA-ŽGANEC, A., <i>Dijete i obitelj</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2003.</p>

Dopunska literatura	VULIĆ-PRTORIĆ, A., <i>Depresivnost u djece i adolescenata</i> , Naklada Slap, Jastrebarsko, 2004. WENAR, C., <i>Psihopatologija i psihijatrija od dojenačke dobi do adolescencije</i> , Naklada Slap, Jastrebarsko, 2003., (pogl. 4-17).
Oblici provođenja nastave	Predavanja, seminari, vježbe
Način provjere znanja i polaganja ispita	Usmeni ispit
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Anonimna anketa

Naziv predmeta	MODELI RADA S OBITELJIMA U REDOVITIM I NEREDOVITIM SITUACIJAMA		
Kod			
Vrsta			
Razina			
Godina		Semestar	
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	5 ECTS bodova 14p+15v+5s 1 bod za aktivno sudjelovanje tijekom predavanja 2 boda za osobni studij, samostalnu aktivnost, pisani elaborat 2 boda za polaganje ispita		
Nastavnik	Red. prof. dr. sc. Pero Aračić		
Kompetencije koje se stječu	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje s različitim modelima rada s obiteljima - Ukazati na potporu koju Crkva može pružiti obiteljima koje se nalaze u neredovitim situacijama - aktivno sudjelovanje u razradi modela i njihovoj primjeni u različitim situacijama - susret s obiteljima koje se nalaze u takvim situacijama – mogućnost osobnog angažmana i potpore 		
Preduvjeti za upis	Senzibilitet i sposobnost rada s obiteljima s posebnim naglaskom na redovite i neredovite situacije		

Sadržaj	<p>I: Redovite i neredovite situacije u obitelji</p> <ul style="list-style-type: none"> - obitelj u našoj Crkvi (redovita situacija) - rastavljeni brakovi – u odnosu na broj zaključenih brakova - rastavljeni brakovi- prema trajanju braka - zaključeni brakovi- starosna dob zaručnice i zaručnika - sklopljeni brakovi, prema bračnom stanju i djeca iz rastavljenih brakova <p>II. Prikaz pastoralnih modela za rad s obiteljima</p> <ul style="list-style-type: none"> - općenito o modelima rada - Bečka platforma Wi-Ge- osnivanje, motivi, program i ciljevi - konkretni način rada i perspektiva platforme Wi – Ge - mogućnost prilagodbe ovog modela rada u Hrvatskoj <p>III. Pastoralni projekt – nužan doprinos Crkve</p> <ul style="list-style-type: none"> - opće metodološke napomene - Pastoralni projekt u redovitim i neredovitim situacijama - Pastoralni projekt „ Šalom „- ideja, program, cilj, organizacija
Preporučena literatura	<p>ARAČIĆ, Pero, <i>Crkveno djelovanje i aktualne obiteljske teškoće</i>, u: <i>Hrvatska obitelj na prekretnici</i> (ur. S. Baloban), Centar za promicanje socijalnog nauka Crkve i Glas Koncila, Zagreb, 2001., str. 109-137.</p> <p>ARAČIĆ, Pero, <i>Obitelj u Hrvatskoj: situacija i pastoralne perspektive</i>, u: BS 65 (1995.) 3-4, str. 571-602.</p> <p>ARAČIĆ, Pero, <i>Pastoralne vizije i pastoralna usmjerenja</i>, u: BS 20 (2000.) 3-4, str. 745-772.</p> <p>ARAČIĆ, Pero, <i>Rastimo u ljubavi. Priprava za brak i obitelj i pastoral zaručnika</i>, Glas Koncila, Zagreb, 2000., str. 165.</p> <p>ARAČIĆ, Pero, <i>Važnost braka i obitelji u hrvatskom društvu. Analiza osnovnih pokazatelja u razdoblju od 1999. do 2008. godine</i>, u: BS 80 (2010.) 2, str. 623-642. (Suautori Ivo Džinić i Krunoslav Nikodem)</p>
Dopunska literatura	<p>ARAČIĆ, Pero, <i>Uspjeli brak – sretna obitelj</i>. Radovi simpozija o pastoralu braka i obitelji u prvih deset godina u Đakovu 28. do 30. studenog 1988., Biskupski ordinarijat, Đakovo, 1989., str. 238.</p> <p>ARAČIĆ, Pero, <i>Obitelj u Hrvatskoj – stanje i perspektive</i>. Zbornik radova Studijskih dana u Đakovu, 20.-22. 10. 1994., Biskupski ordinarijat, Đakovo: Zavod za znanstveni rad HAZU, Osijek, 1995., str. 344.</p> <p>ARAČIĆ, Pero, <i>Obitelji postani ono što jesi</i>. Radovi simpozija o Pobudnici pape Ivana Pavla Drugog «Familiaris consortio - Obiteljska zajednica«, u Đakovu 28. do 30. studenog 1983., Biskupski ordinarijat, Đakovo, 1984., str. 180.</p> <p>ARAČIĆ, Pero (i Dr.), <i>Kršćanski identitet i obitelj</i>, Katolički bogoslovni fakultet, Đakovo, 2011., (str. 65-86; 169-192; 193-216.)</p> <p>CARR, Wesley, <i>Uvod u studij pastoralna</i>, Teološki fakultet „Matija Vlačić Ilirik,, Zagreb, 2010. str. 271.</p>
Oblici provođenja nastave	Predavanja, power point prezentacije, vježbe, seminarski rad
Način provjere znanja i polaganja ispita	Usmeno; pisanje elaborata kao ravnomjerna ekvivalencija izlaženja na ispit

Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski, njemački
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Anketa evaluacije predmeta i predavača

Naziv predmeta	OBITELJ – SUBJEKT U CRKVI U DRUŠTVU		
Kod			
Vrsta			
Razina			
Godina		Semestar	
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	4 ECTS bodova 10p+15v+5s 1 bod za aktivno sudjelovanje tijekom predavanja 1 boda za osobni studij, samostalnu aktivnost i pisani elaborat 2 boda za polaganje ispita		
Nastavnik	Red. prof. dr. sc. Pero Aračić		
Kompetencije koje se stječu	<ul style="list-style-type: none"> - važnost obitelji u današnjem suvremenom svijetu - kvalitetnija vjera- kvalitetnija obitelj - ukazati na bitne vrednote za uspješan brak a time i uspješnu obitelj - sustavnost, sveobuhvatnost i solidarnost u radu s obiteljima 		
Preduvjeti za upis	Senzibilitet i sposobnost u radu s obiteljima koristeći se raznim modelima rada s obzirom na ulogu i mjesto obitelji u današnjem suvremenom društvu		

Sadržaj	<p>I: Obitelj – prvo prirodno društvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - važnost obitelji za osobu - važnost obitelji za društvo <p>II: Brak – temelj obitelji</p> <ul style="list-style-type: none"> - vrednota braka - sakrament braka <p>III: Društvena subjektivnost obitelji</p> <ul style="list-style-type: none"> - ljubav i stvaranje zajednice osoba - obitelj je svetište života - odgojna zadaća - dostojanstvo i prava djece <p>IV: Obitelj- protagonist društvenog života</p> <ul style="list-style-type: none"> - obiteljska solidarnost - obitelj, ekonomski život i rad <p>V: Društvo u službi obitelji</p> <ul style="list-style-type: none"> - subjektivnost i društveni prioritet obitelji - poštivanje i promicanje prava obitelji - priznavanje prioritet obitelji – od civilnih ustanova i države – nad svakom drugom zajednicom
Preporučena literatura	<p>ARAČIĆ, Pero, <i>Demografska politika i ugroženost obitelji u Republici Hrvatskoj</i>, u: BILIĆ, Branimir, <i>Znakovi vremena- znakovi nade</i>, Nakladni zavod Globus, Zagreb, 2005., str. 443-451. (Suautor A. Werthaimer-Baletić)</p> <p>ARAČIĆ, Pero, <i>Važnost braka i obitelji u hrvatskom društvu. Analiza osnovnih pokazatelja u razdoblju od 1999. do 2008. godine</i>, u: BS 80 (2010.) 2, str. 623-642. (Suautori I. Džinić i K. Nikodem)</p> <p>KORAČEVIĆ, Karlo, <i>Novije promjene u življenju i shvaćanju braka i obitelji</i>, u: BS 69 (1999.) 2-3, str. 271-283.</p> <p>GRBAC, Josip, <i>Uloga obitelji u novom shvaćanju rada</i>, u: BALOBAN, S. (ur.), <i>Hrvatska obitelj na prekretnici</i>, Centar za promicanje socijalnog nauka Crkve: Glas Koncila, Zagreb, 2001., str. 35-52.</p> <p>GRBAC, Josip, <i>Odgovorno roditeljstvo</i>, u: RTČ 10 (2002.)1(19.), str. 147-161.</p>
Dopunska literatura	<p>ARAČIĆ, Pero, <i>Postkomunistički horizonti: obrisi ustava vrijednosti i religijskih orijentacija u deset postkomunističkih zemalja</i>, Katolički bogoslovni fakultet, Đakovo, 2003. (str. 43-173; 189-216.)</p> <p>ARAČIĆ, Pero (i Dr.), <i>Kršćanski identitet i obitelj</i>, Katolički bogoslovni fakultet, Đakovo, 2011. (str. 15-64.; 323-346.)</p>
Oblici provođenja nastave	Predavanja, power point prezentacije, vježbe i seminarski rad
Način provjere znanja i polaganja ispita	Usmeno; mogućnost pisanja znanstvenog elaborata kao ravnomjerna ekvivalencija izlazenja na ispit
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski, njemački

Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Anketa evaluacije predmeta i predavača
--	--

Naziv predmeta	BRAČNO SAVJETOVANJE	
Kod		
Vrsta		
Razina		
Godina		Semestar
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	5 ECTS bodova 14p+15v+5s 1 bod za aktivno sudjelovanje tijekom predavanja 2 boda za osobni studij, samostalnu aktivnost, pisani elaborat 2 boda za polaganje ispita	
Nastavnik	Prof.dr.sc. Andreja Brajša-Žganec	
Kompetencije koje se stječu	<ul style="list-style-type: none"> - Opis, analiza i vrednovanje bračnog savjetovanja prema različitim suvremenim pristupima braku i obitelji u cilju upoznavanja mogućih načina rada sa bračnim partnerima. - Objašnjenje koncepata bračnih procesa i bračne kvalitete u svrhu temeljnih spoznaja za savjetovanje partnera u braku kao i mogućih utjecaja bračnih odnosa na razvoj djece. - Razumijevanje prirode i izvora sistemskog pristupa braku i obitelji kao i klasifikacije pristupa bračnoj i obiteljskoj problematici. - Kritička analiza metoda i tehnika bračne i obiteljske terapije i savjetovanja u cilju stjecanja nekih praktičnih vještina u radu sa bračnim partnerima. - Objašnjenje pristupa bračnom savjetovanju prema individualnim karakteristikama i potrebnim znanjima i vještinama onih koji rade bračno savjetovanje. 	
Preduvjeti za upis		
Sadržaj	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u bračno savjetovanje; definiranje osnovnih pojmova: braka obitelj i savjetovanje 2. Razvoj predbračnih partnerskih odnosa 3. Bračni procesi i bračna kvaliteta 4. Razvojne faze bračnog i obiteljskog života 5. Utjecaj bračnih odnosa na razvoj djece 6. Sistemski pristup braku i obitelji 7. Različite podjele bračnih i obiteljskih interpersonalnih sistema 8. Klasifikacija pristupa bračnoj i obiteljskoj problematici 9. Sistemska, cirkularna i odnosna psihodinamika bračne i obiteljske terapije i savjetovanja 10. Metode i tehnike bračne i obiteljske terapije i savjetovanja 11. Bračni i obiteljski terapeuti i savjetnici (osobne karakteristike, profesionalna naobrazba, edukacija i supervizija) 	

Preporučena literatura	<p>BRAJŠA, P., <i>Drugačiji pogled na brak</i>, Globus, Zagreb, 1990.</p> <p>BRAJŠA, P., <i>Brak i obitelj iz drugog kuta</i>. Glas Koncila, Zagreb, 2009.</p> <p>BRAJŠA-ŽGANEC, A., <i>Dijete i obitelj: emocionalni i socijalni razvoj</i>. Naklada Slap, Jastrebarsko, 2003.</p> <p>Odabrana poglavlja:</p> <p>ČUDINA-OBRAĐOVIĆ, M. I OBRAĐOVIĆ, J., <i>Psihologija braka i obitelji</i> Golden marketing: Tehnička knjiga, Zagreb, 2006.</p> <p>PULJIZ, S. (UR.), <i>Raditi s djecom, mladima i obitelji</i>, Centar za djecu mlade i obitelj, Velika Gorica.</p>
Dopunska literatura	<p>BALOBAN, S. (ur), <i>Hrvatska obitelj na prekretnici</i>, Centar za promicanje socijalnog nauka crkve i Glas koncila, Zagreb, 2001.</p> <p>BRADSHOW, J., <i>Obitelj – posve nov način da pronadete sebe</i>, Barka, Zagreb, 1999.</p> <p>BRAJŠA, P., <i>Umijeće bračnog života. Kako ostvariti i zadržati zadovoljan i sretan brak</i>, Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, Zagreb, 1997.</p> <p>NIKOLIĆ, S., <i>Osnove obiteljske terapije</i>, Medicinska naklada, Zagreb, 1996.</p> <p>SELVIVI PALAZZOLI, M. i sur., <i>Family games- general models of psychotic processes in the family</i>, Karnac Books, London, 1989.</p>
Oblici provođenja nastave	Klasični oblik, predavanja i vježbe, rad u grupi, igranje uloga
Način provjere znanja i polaganja ispita	Kolokvij, pismeni ispit
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski jezik
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Interno vrednovanje, vrednovanje na razini Sveučilišta

Naziv predmeta	BIOETIČKA I MORALNA PITANJA ODGOVORNOG RODITELJSTVA		
Kod			
Vrsta			
Razina			
Godina		Semestar	
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	<p>4 ECTS bodova</p> <p>10p+15v+5s</p> <p>2 ECTS boda predavanja</p> <p>1,5 ECTS bod izrada pisanog elaborata</p> <p>0,5 ECTS boda usmeni ispit</p>		
Nastavnik	Izv. prof. dr. sc. Vladimir Dugalić		

Kompetencije koje se stječu	<p>Stječe se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznavanje biološko-medicinskih aspekata ljudske spolnosti i humane reprodukcije; - sposobnost samostalnog sučeljavanja s različitim bioetičkim pitanjima oko početka ljudskog života te osnovna spoznaja o ljudskoj reprodukciji i metodama prirodnog planiranja obitelji; - sposobnost moralnog vrednovanja specifičnih situacija (ne)odgovornog roditeljstva.
Preuvjeti za upis	Poznavanje teologije i temeljnih načela bioetike.
Sadržaj	<p>Prvi dio kolegija, polazeći od biomedicinskih spoznaja o početku ljudskog života i ljudskoj reprodukciji, želi istaknuti teološko poimanje svetosti života, osobito u kontekstu suvremenih filozofsko-teoloških teorija o moralnom i pravnom statusu ljudskoga embrija.</p> <p>U drugom dijelu kolegija ukazuje se na današnje bioetičke dvojbe oko ljudske reprodukcije i odgovornog roditeljstva s posebnim naglaskom na suvremene zahvate u ljudski genom, medicinski potpomognuto začeće te biogenetički inženjering.</p> <p>U trećem dijelu kolegija ukazuje se na prednosti prirodnog planiranja obitelji kao izvorišta bračne duhovnosti i odgovornog roditeljstva.</p>
Preporučena literatura	<p>T. SADLER, <i>Langmanova medicinska embriologija</i>, Zagreb, 1996.</p> <p>E. BILLINGS, <i>Billingsova metoda</i>, Zagreb, 1991.</p> <p>V. DUGALIĆ, I. RAJKOVIĆ, <i>Božji trag u stvorenom</i>, Đakovo, 2010., 232. str.</p> <p>I. FUČEK, <i>Život-smrt</i>, Verbum, Split, 2008.</p> <p>A. VOLARIĆ-MRŠIĆ, <i>Status ljudskog embrija</i>, Zagreb, 2001.</p>
Dopunska literatura	<p>N. FORD, <i>When did I begin</i>, Cambridge, 1991.</p> <p>B. HAERING, <i>Kristov zakon</i>, sv. III., Zagreb, 1986.</p> <p>V. POZAIĆ, <i>Život prije rođenja</i>, Zagreb, 1990.</p> <p>V. VALJAN, <i>Moral spolnosti, braka i obitelji</i>, Sarajevo, 2002.</p>
Oblici provođenja nastave	Predavanja i konzultacije.
Način provjere znanja i polaganja ispita	Usmeni ispit ili izrada pismenog rada.
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski.
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Anonimna anketa i analiza ispitnih rezultata.

Naziv predmeta	KRIZNE SITUACIJE: OPĆI UVOD I TEOLOGIJA
Kod	
Vrsta	

Razina			
Godina		Semestar	
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	5 ECTS bodova 12p+20v+5s 1 bod za aktivno sudjelovanje tijekom predavanja 2 boda za osobni studij, samostalnu aktivnost i pisani elaborat 2 boda za polaganje ispita		
Nastavnik	Doc. dr. sc. Ivo Džinić		
Kompetencije koje se stječu	- Informiranost o povijesnom razvoju pastoralna u kriznim situacijama i teologiji takvih situacija; - Poznavanje temeljnih načela pastoralna u kriznim situacijama; - Poznavanje temeljnih teoloških tema vezanih uz krizne situacije i najčešće postavljanih pitanja; - Poznavanje konkretnih mogućnosti ophođenja sa osobama u kriznim situacijama.		
Preduvjeti za upis	Senzibilitet i sposobnost emocionalne participacije s umirućima i ožalošćenima		
Sadržaj	Kolegij nudi opći uvod u pastoralni rad sa osobama pogođenim različitim kriznim situacijama, onim individualnim ali i onim kolektivnim. Polazi se od prepoznavanja i vrednovanja pastoralnog angažmana u kriznim situacijama kao jedne od temeljnih zadaća Crkve. Govorit će se o povijesnom razvoju pastoralnog rada u kriznim situacijama, utemeljenom na biblijskoj tradiciji pastoralno-dijakonijske zadaće Crkve sve do današnjih dana. Pokušat će se i raščlaniti današnje uvjete pastoralna u kriznim situacijama, kao što su borba protiv rizika i nastajanje novih rizika, ambivalentnost moći i nemoći, tipični oblici doživljaja i svladavanja kriznih situacija, te koje bi bile zadaće pastoralna u kriznim situacijama u takvim uvjetima. Kolegij će na konkretnim primjerima ukazati na mogućnosti teološkog ophođenja sa žrtvama u različitim kriznim situacijama, a onda će se ukazati i na neke pastoralno-teološke principe pastoralna u kriznim situacijama.		
Preporučena literatura	- Nedjeljko A. ANČIĆ – Nikola BIŽACA (ur.), <i>Pristupi umiranju i smrti</i> . Zbornik radova teološkog simpozija, Cus, Split, 1999. - Elisabeth KÜBLER-ROSS, <i>Razgovori s umirućima</i> , Biblioteka oko tri ujutro, Zagreb, 2007. - Stipe NIMAC, Pastoral bolesnika u Hrvatskoj, u: Nediljko Ante ANČIĆ-Nikola BIŽACA (prir.), <i>Kršćanstvo i zdravlje</i> , CUS, Split, 2006., str. 191-209. - Marijan VUGDELJA, <i>Patnja i bol u svjetlu Biblije i ljudskog iskustva</i> , Franjevačka visoka bogoslovija-Makarska, Grafouvez-Kratis, Velika Gorica-Zagreb, 1993. - Robert BUCKMAN, <i>Ne znam što reći. Kako pomoći i podržati umiruće</i> , Školska knjiga, Zagreb, 1996.		

Dopunska literatura	<ul style="list-style-type: none"> - Ivan BUZOV, <i>Psihoanaliza žalovanja</i>, Jugoslavenska Medicinska naklada, Jumena, Zagreb, 1989. - ZORAN TOMIĆ-ZDESLAV MILAS, <i>Strategija kao odgovor na krizu</i>, u: <i>Politička misao</i> 44 (2007.) 1, str. 137.-149. - MAŠA BULAJIĆ, <i>Krizno komuniciranje</i>, u: <i>Medix</i> 16 (2010.) 87-88. - JOACHIM MÜLLER-LANGE (ur.), <i>Handbuch Notfallseelsorge</i>, Stumpf-Kossendey, Edeweicht, 2006.
Oblici provođenja nastave	Predavanja, power point prezentacije, vježbe i seminarski radovi
Način provjere znanja i polaganja ispita	Usmeno i mogućnost pisanja znanstvenog rada
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski i njemački
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Anketa evaluacije predmeta i predavača

Naziv predmeta	INDIVIDUALNE I KOLEKTIVNE KRIZNE SITUACIJE		
Kod			
Vrsta			
Razina			
Godina		Semestar	
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	5 ECTS bodova 14p+10v+10s 1 bod za aktivno sudjelovanje tijekom predavanja 2 boda za osobni studij, samostalnu aktivnost i pisani elaborat 2 boda za polaganje ispita		
Nastavnik	Doc. dr. sc. Ivo Džinić		
Kompetencije koje se stječu	<ul style="list-style-type: none"> - Praćenje osoba pogođenih teškom krizom ili nesrećom: nenadana smrt člana obitelji, nenadana smrt malog djeteta, idr.; - Praćenje članova obitelji kod pokušaja ili i ostvarenja samoubojstva; - Praćenje sudionika i svjedoka teške nesreće ili nastajanja neke krizne situacije; - Sposobnost stabiliziranja i smirivanja u nastalim kriznim situacijama - Sposobnost kvalitetnog i primjerenog razgovora sa osobama pogođenim kriznom situacijom. 		
Preduvjeti za upis	- Osobe koje pokazuju interes za ovu vrstu pastoralnoga rada u Crkvi		

Sadržaj	<p>Kolegij nudi načela i konkretne mogućnosti pastoralnoga rada sa osobama pogođenim najrazličitijim kriznim situacijama, poput ožalošćenih poradi nagle smrti njihovih najmilijih, unesrećenih u prometu, žrtava nasilja, pogođenih nekom teškom bolešću, nestalih osoba, umirućih. Uz ove kroz kolegij će se obrađivati i druge tzv. individualne krizne situacije, kao što su praćenje djece u kriznim situacijama, pomoć u ophođenju sa članovima obitelji nestale osobe ili osobe koja je preminula ne razjašnjenom smrću.</p> <p>Osim ovih individualnih postoje i kolektivne krizne situacije, kao što su velike (prirodne) katastrofe ili veliki broj unesrećenih u različitim nezgodama. Kroz kolegij će biti govora i o zadaćama pastoralnih djelatnika u takvim situacijama, te o načelima i mogućnostima ophođenja sa pogođenima.</p>
Preporučena literatura	<ul style="list-style-type: none"> - Nedjeljko A. ANČIĆ – Nikola BIŽACA (ur.), <i>Pristupi umiranju i smrti</i>. Zbornik radova teološkog simpozija, Cus, Split, 1999. - Elisabeth KÜBLER-ROSS, <i>Razgovori s umirućima</i>, Biblioteka oko tri ujutro, Zagreb, 2007. - Stipe NIMAC, Pastoral bolesnika u Hrvatskoj, u: Nediljko Ante ANČIĆ-Nikola BIŽACA (prir.), <i>Kršćanstvo i zdravlje</i>, CUS, Split, 2006., str. 191-209. - Marijan VUGDELIJA, <i>Patnja i bol u svjetlu Biblije i ljudskog iskustva</i>, Franjevačka visoka bogoslovija-Makarska, Grafouvez-Kratis, Velika Gorica-Zagreb, 1993. - Robert BUCKMAN, <i>Ne znam što reći. Kako pomoći i podržati umiruće</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1996.
Dopunska literatura	<ul style="list-style-type: none"> - Ivan BUZOV, <i>Psihoanaliza žalovanja</i>, Jugoslavenska Medicinska naklada, Jumena, Zagreb, 1989. - ZORAN TOMIĆ-ZDESLAV MILAS, <i>Strategija kao odgovor na krizu</i>, u: Politička misao 44(2007)1, str. 137.-149. - MAŠA BULAJIĆ, <i>Krizno komuniciranje</i>, u: Medix 16(2010)87-88. - JOACHIM MÜLLER-LANGE (ured.), <i>Handbuch Notfallseelsorge</i>, Stumpf + Kossendey, Edewecht 2006.
Oblici provođenja nastave	Predavanja, power point prezentacije, vježbe i seminarski radovi
Način provjere znanja i polaganja ispita	Usmeno i mogućnost pisanja znanstvenog rada
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski i njemački
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Anketa evaluacije predmeta i predavača

Naziv predmeta	PREZBITER – NAVJESTITELJ BOŽJE RIJEČI		
Kod			
Vrsta			
Razina			
Godina		Semestar	

ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	5 ECTS bodova 12p+10v+10s 1 bod za aktivno sudjelovanje tijekom predavanja 2 boda za osobni studij, samostalnu aktivnost i pisani elaborat 2 boda za polaganje ispita
Nastavnik	Doc. dr. sc. Ivo Džinić
Kompetencije koje se stječu	<ul style="list-style-type: none"> - Razumijevanje svrhe i naravi propovijedanja i propovjedničke službe, stjecanje svijesti o važnosti propovijedanja danas i uvažavanja različitih konteksta propovjedničke prakse; - Upoznavanje sa teologijom propovijedanja, utemeljenu na povijesnom razvoju od propovijedanja prvih kršćanskih zajednica kao temeljnog modela propovjedničke službe do propovijedanja Božje Riječi u sekulariziranom svijetu; - Upoznavanje sa praktičnim oblicima pripreme, pisanja i interpretiranja propovijedi u kršćanskoj zajednici; - Stjecanje svijesti o važnosti trajne izobrazbe i upoznavanje sa korisnim savjetima za trajnu izobrazbu propovjednika; - Uvježbavanje javnog nastupa i razumijevanje propovijedanja i kao scenskog događanja.
Preduvjeti za upis	Kolegij je namijenjen isključivo svećeničkim kandidatima
Sadržaj	<p>Kolegij se nadograđuje na temeljni kolegij propovjedništva u okviru teološkog studija, te nudi daljnju razradu nekih ključnih zamisli o propovjedništvu i teologije propovijedanja.</p> <p>U kolegiju će nadalje biti govora o glavnim akterima propovjedničke službe, odnosno o samom propovjedniku, o slušateljima i o biblijskom tekstu. Ovdje će se napose govoriti o zadaći propovjednika kao tumača Božje Riječi i dijaloškom povezivanju Božje Riječi sa slušateljima.</p> <p>Nakon toga će se prijeći na praktične oblike pripreme propovijedi, odnosno sastavljanje i pisanje propovijedi kao i javni nastup. Analizirat će se rezultati istraživanja o propovjednicima u očima njihovih slušatelja, kao i snimljene propovijedi na javnoj televiziji. Isticat će se potreba neprestane propovjednikove izobrazbe, zatim važnosti izdvajanja vremena za kvalitetnu pripremu propovijedi, oblika sastavljanja i izgovaranja propovijedi.</p> <p>U kolegiju će se obrađivati i različite situacije propovjedničke službe i njima primjerene propovijedi.</p>
Preporučena literatura	<ul style="list-style-type: none"> - FRED B. CRADDOCK, <i>Propovijedanje. Umijeće naviještanja Riječi danas</i>, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2009. - NEDILJKO ANTE ANČIĆ - NIKOLA BIŽACA (prir.), <i>Govor o Bogu jučer i danas</i>, Crkva u svijetu, Split, 2005. - KARLO VIŠATICKI, <i>Propovjednici u Starom zavjetu</i>, u: <i>Diacovensia</i> 18 (2010.) 3, str. 445.-458. - IVAN DUGANDŽIĆ, <i>Isus propovjednik i učitelj</i>, u: <i>Diacovensia</i> 18 (2010.) 3, str. 459.-476. - IVICA ČATIĆ, <i>Propovjedništvo u sv. Pavla</i>, u: <i>Diacovensia</i> 18 (2010.) 3, str. 4477.-4482.

Dopunska literatura	<ul style="list-style-type: none"> - IVO ŠKARIĆ, <i>Temelji suvremenog govorništva</i>, Školska knjiga, Zagreb, 2000. - DEB GOTTESMAN-BUZZ MAURO, <i>Umijeće javnog nastupa</i>, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2006. - ALLAN I BARBARA PEASE, <i>Velika škola govora tijela</i>, Mozaik knjiga, Zagreb, 2008. - ĐURO GRAČANIN, <i>Temelji govorništva</i>, Zagreb, 2008. - ALFRED WALLNER, <i>Werkbuch Predigt. Im Dialog mit der Gemeinde</i>, Styria, Graz-Wien-Köln, 1989.
Oblici provođenja nastave	Predavanja, power point prezentacije, gledanje i analiza snimljenih propovijedi, vježbe i seminarski radovi
Način provjere znanja i polaganja ispita	Usmeno ili pisanje znanstvenog rada
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski i njemački
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Anketa evaluacije predmeta i predavača

Naziv predmeta	STRATEŠKO I NEPOSREDNO PLANIRANJE	
Kod		
Vrsta		
Razina		
Godina		Semestar
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	5 ECTS bodova 14p+15v+5s 1 bod za aktivno sudjelovanje tijekom predavanja 2 boda za osobni studij, samostalnu aktivnost i pisani elaborat 2 boda za polaganje ispita	
Nastavnik	Doc. dr. sc. Ivo Džinić	

Kompetencije koje se stječu	<ul style="list-style-type: none"> - Stjecanje svijesti o važnosti zajedničkog promišljanja i razvijanja dugoročnih vizija i zadanih ciljeva poradi što kvalitetnijeg i organiziranijeg (crkvenoga) djelovanja; - Poznavanje načina iščitavanja i analize „znakova vremena“ vremena u Crkvi i u društvu prema uputama novijih crkvenih dokumenata; - Stjecanje vještina razvijanja vizije i definiranja strateški zadanih dugoročnih ciljeva, te razvijanja kratkoročnih mjera za ostvarivanje tih ciljeva; - Poznavanje faza razvijanja, provođenja i kontroliranja pastoralnog projekta; - Poznavanje terminologije: pojmovna razjašnjenja „projekt“, „na projekt orijentirana organizacija“, „pastoralni plan“; - Prepoznavanje prednosti pastoralnog planiranja i programiranja nasuprot improviziranom crkvenom djelovanju sa svim njegovim posljedicama; - Razvijanje kulture osobnog planiranja i programiranja kao preduvjeta svakom drugom planiranju i programiranju.
Preduvjeti za upis	Osobni interes polaznika specijalizacije
Sadržaj	<p>Analiza vremena u kojem živimo ukazuje na visoku razinu organiziranosti, pa samim tim i promišljanja, zahtjevnosti donošenja odluka i stvaranja dugoročnih vizija i ciljeva za njihovo ostvarivanje. U suvremenim društvima i organizacijama projektno planiranje i programiranje je svakodnevna stvar, ukoliko se kao organizacije želi preživjeti. Crkva kao organizacija ne predstavlja u tom smislu neku iznimku. I ona na svim razinama svojega poslanja i djelovanja ima potrebu biti nošena vizijama i strategijama. Stoga se u kolegiju obrađuje i interakcija teologije i teorije o razvoju organizacije. Jedno od temeljnih pitanja i ovoga kolegija jeste pitanje mogućnosti planiranja i programiranja u okviru crkveno-pastoralnog djelovanja. Kroz ovaj kolegij će se poučavati važnosti iščitavanja znakova vremena u kojem živimo, koristeći pritom i rezultate i zaključke drugih samostalnih znanstvenih disciplina, napose sociologije.</p> <p>U kolegiju će biti govora o utemeljenju planiranja i programiranja kao alternativni improviziranom (crkvenom) djelovanju. Analizirat će se noviji crkveni dokumenti koji govore o važnosti planiranja i programiranja u crkvenom djelovanju, te upoznavanje sa procesom stvaranja vizije i definiranja zajedničkih ciljeva, kao i sa različitim fazama provedbe planiranog projekta.</p>
Preporučena literatura	<ul style="list-style-type: none"> - PERO ARAČIĆ, <i>Prema 'planu i programu' u pastoralnom djelovanju. Načela, mogućnosti i teškoće</i>, u: <i>Diacovensia</i> 12,(2004.),1, str. 55.-72. - PERO ARAČIĆ-GORDAN ČRPIĆ- KRUNOSLAV NIKODEM, <i>Postkomunistički horizonti</i>, Biblioteka Diacovensia, Đakovo, 2003. - ZORAN TOMIĆ-ZDESLAV MILAS, <i>Strategija kao odgovor na krizu</i>, u: <i>Politička misao</i> 44,(2007.),1, str. 137.-149. - JOSIP BALOBAN, <i>Pastoralna teologija u Hrvatskoj između naslijeđenog mentaliteta i novih izazova</i>, u: Pero Aračić (ured.), <i>Novi izazovi pastoralnoj teologiji</i>, Biblioteka Diacovensia, Đakovo, 2005., str. 21.-29. - MILAN ŠIMUNOVIĆ, <i>Pastoralna teologija u misionarskoj situaciji</i>, u: Pero Aračić (ur.), <i>Novi izazovi pastoralnoj teologiji</i>, Biblioteka Diacovensia, Đakovo 2005., str. 43.-67.

Dopunska literatura	<ul style="list-style-type: none"> - BERND JOCHEN HILBERATH-BERNHARD NITSCHKE (ured.), <i>Ist die Kirche planba? Organisationsentwicklung und Theologie in Interaktion</i>, Grünewald, Mainz, 2002. - RUDOLF VÖGELE, <i>Mut zum Aufbrechen. Impuls für die Zukunft der Gemeinden</i>, Herder, Freiburg-Basel-Wien, 2003 - ROLAND GAREIS, <i>Happy Projects!</i> Manz, Wien, 2003. - HANS-D. LITKE-ILONKA KUNOW, <i>Projekt-management</i>, Haufe, Planegg/München, 2004.
Oblici provođenja nastave	Predavanja, power point prezentacije, vježbe i seminarski radovi
Način provjere znanja i polaganja ispita	Usmeno ili pisanje znanstvenog rada
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski i njemački
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Anketa evaluacije predmeta i predavača

Naziv predmeta	ISTRAŽIVANJE I STATISTIKA		
Kod			
Vrsta			
Razina			
Godina		Semestar	
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	5 ECTS bodova 14p+15v+5s 1 bod - aktivno sudjelovanje u nastavi, 2 boda - 2 kolokvija ili pismeni ispit, 2 boda - samostalan rad (statistička obrada)		
Nastavnik	doc.dr.sc. Gordana Dukić		
Kompetencije koje se stječu	Polaznici stječu osnovna znanja o provođenju istraživanja i statistici te kompetencije da ta znanja implementiraju u područjima svog budućeg djelovanja. U okviru kolegija studenti će biti upoznati i s računalnim aplikacijama za statističku obradu podataka. Znanja stečena u okviru kolegija predstavljaju temelj za daljnje usavršavanje studenata na području statistike.		
Preduvjeti za upis			

Sadržaj	<p><i>Statistička istraživanja.</i> Vrste istraživanja. Proces istraživanja. Izvori podataka.</p> <p><i>Osnovni pojmovi i svrha statistike.</i> Statistički skup, osnovni skup i uzorak. Vrste varijabli i njihova svojstva. Deskriptivna i inferencijalna statistika.</p> <p><i>Deskriptivna statistika.</i> Formiranje statističkog niza. Tabelačno i grafičko prikazivanje podataka. Relativni brojevi. Srednje vrijednosti. Mjere disperzije.</p> <p><i>Metoda uzoraka.</i> Procjene parametara. Testiranje hipoteza. Statističke pogreške i snaga statističkog testa. Odabrani parametarski i neparametarski testovi.</p> <p><i>Regresijska i korelacijska analiza.</i> Osnovni pojmovi i svrha regresijske analize. Model jednostavne linearne regresije. Korelacijska analiza.</p> <p><i>Analiza vremenskih nizova.</i> Indeksi. Model linearnog trenda.</p>
Preporučena literatura	<p>GAUR, A.S., GAUR, S.S., <i>Statistical Methods for Practice and Research: A Guide to Data Analysis Using SPSS</i>, Second Edition, Response, Los Angeles, 2009.</p> <p>PETZ, B., <i>Osnove statističke metode za nematematičare</i>, V. izdanje, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2004.</p> <p>ŠOŠIĆ, I., <i>Primijenjena statistika</i>, Školska knjiga, Zagreb, 2004.</p>
Dopunska literatura	<p>GOGALA, Z., <i>Osnove statistike</i>, Sinergija d.o.o., Zagreb, 2001.</p> <p>MARQUES DE SÁ, J.P., <i>Applied Statistics Using SPSS, STATISTICA, MATLAB and R</i>, Second Edition, Springer, Berlin, 2007.</p> <p>ROSS, S.M., <i>Introductory Statistics</i>, Third Edition, Academic Press, Amsterdam, 2010.</p> <p>ŠOŠIĆ, I., SERDAR, V., <i>Uvod u statistiku</i>, XII. izdanje, Školska knjiga, Zagreb, 2002.</p>
Oblici provođenja nastave	predavanja, vježbe
Način provjere znanja i polaganja ispita	pismeno i samostalni rad
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	hrvatski
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provedba jedinstvene sveučilišne ankete među studentima za ocjenjivanje nastavnika ▪ analiza ispitnih rezultata

Naziv predmeta	BRAČNA I OBITELJSKA DUHOVNOST		
Kod			
Vrsta			
Razina			
Godina		Semestar	

ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	4 ECTS bodova 10p+10v+10s 1 bod za aktivno sudjelovanje tijekom predavanja 1 boda za osobni studij, samostalnu aktivnost, pisani elaborat 2 boda za polaganje ispita
Nastavnik	doc. dr. sc. Đuro Hranić
Kompetencije koje se stječu	Aktivno sudjelovanje u pastoralu braka i obitelji s posebnim osvrtom na promicanje bračne i obiteljske duhovnosti te animiranje i vođenje različitih susreta bračnih parova i obitelji te radionica koje produbljuju i snaže kršćansku bračnu i obiteljsku duhovnost, bračni dijalog i zajedništvo, sakramentalni život bračnih drugova, zauzetost roditelja u odgoju djece, snaže bračnu ljubav i vjernost, svjedočko življenje bračnih i obiteljskih vrednota u Crkvi i u društvu, zauzetost u oblikovanju bračne i obiteljske politike te bračnog i obiteljskog zakonodavstva.
Preduvjeti za upis	Senzibilitet i sposobnost rada s obiteljima s posebnim naglaskom na bračnu i obiteljsku duhovnost.

Sadržaj	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod: Izazovi suvremenog kulturnog ozračja za kršćansku bračnu i obiteljsku duhovnost<ul style="list-style-type: none"> - Žeđ za Bogom u suvremenim vrijednosnim strujanja s obzirom na tijelo, spolnost, brak i obitelj (individualizam, relativizam, slobodnjaštvo) - Kršćanske bračne i obiteljske vrijednosti - izazov u kulturi Postmoderne - Kultura života kao Radosna vijest i osloboditeljski navještaj u „kulturi smrti“ 2. Utjelovljenje kao kriterij te metoda bračne i obiteljske duhovnosti<ul style="list-style-type: none"> - Život udvoje – sakrament (mjesto ostvarenja i vidljivi znak) Božje ljubavi na djelu i ostvarenja njegova spasenja - Utjelovljena duhovnost u antropološku stvarnost muškarca i žene i duhovnost utjelovljenja u dinamiku bračnog i obiteljskog zajedništva - Bračni dijalog, majčinstvo i očinstvo te odgoj djece, obiteljsko zajedništvo, kućni poslovi, profesionalni i društveni život u duhovnosti i molitvi kršćanskih bračnih drugova - Zamke spiritualizma 3. Trinitarna i pneumatološka dimenzija bračne i obiteljske duhovnosti<ul style="list-style-type: none"> - Čovjek, tijelo i spolnost „na sliku Trojedinoga Boga“ - Duh Sveti kao „ekstasis“, „kenosis“ i „synthesis“ - Ljubav kao dar i poziv: Duh Sveti na djelu u ljudskoj ljubavi između muža i žene - Trojedini Bog – izvor nježnosti te plodne i postojane ljubavi - Sudjelovanje u djelu stvaranja po otvorenosti daru života 4. Kristološka dimenzija bračne i obiteljske duhovnosti<ul style="list-style-type: none"> - Darivanje i primanje dara druge osobe u bračnom partnerstvu na sliku Boga saveznika objavljenog u osobi Isusa Krista - Bračna ljubav i predanje – na sliku Krista i Crkve - Ženidba i djevičanstvo: prijanjanje „uz Krista“ - Vjernost i nerazrješivost kao polazište a ne kao cilj bračne veze - Euharistija i sakramentalni život u bračnom i obiteljskom životu 5. Ekleziološka dimenzija bračne i obiteljske duhovnosti<ul style="list-style-type: none"> - Ženidba - sakrament za izgradnju Crkve - Obitelj u strukturi i u ostvarenju poslanja Crkve - Bračna duhovnost i obiteljska duhovnost - Kućna liturgija u suodnosu s liturgijom i molitvenim životom Crkve - Bračna i obiteljska duhovnost – nadahnuće i snaga za kršćansko svjedočanstvo i zauzetost u životu Crkve i društva - Župna zajednica: svjedok Kristova spasenjskog djelovanja u obitelji te pratiteljica i promicatelj bračne i obiteljske duhovnosti prilagođene bračnim i obiteljskim prilikama <p>Sinteza: „Obitelji, postani ono što jesi“ (FC 17)</p>
----------------	---

Preporučena literatura	<ul style="list-style-type: none"> - BENEDIKT XVI., <i>Deus caritas est/Bog je ljubav</i>, KS, Zagreb 2006., Dokumenti 143. - BENEDIKT XVI., <i>Sacramentum caritatis/Sakrament ljubavi</i>, KS, Zagreb 2007., Dokumenti 146. - BENEDIKT XVI., <i>Spe salvi/U nadi spašeni</i>, KS, Zagreb 2008., Dokumenti 149. -IVAN PAVAO II., <i>Familiaris consortio/Obiteljska zajednica</i>, KS, Zagreb 1981., Dokumenti 64. -<i>Pismo obiteljima pape Ivana Pavla II.</i>, IKA, Zagreb 1994., IKA-Dokumenti.
Dopunska literatura	<ul style="list-style-type: none"> -BALOBAN, Josip, <i>Problem prenošenja kršćanskih vrednota u obitelji</i>, u: BS 69 (1998) 1-2, 171-185. -BALOBAN, Josip, <i>Crkvenost i obitelj pred izazovima</i>, Glas Koncila, Zagreb, 2004. -BRAJŠA, Pavao, <i>Brak naš svagdašnji</i>, Glas Koncila, Zagreb, 2007. -KORAČEVIĆ, Karlo, <i>Novije promjene u življenju i shvaćanju braka i obitelji</i>, u: BS 69 (1999.) 2-3, 271-283. -TAMARUT, Anton, <i>Kršćanski pogled na brak</i>, u: RTČ 10 (2002.) 1 (19), 19-40.
Oblici provođenja nastave	Predavanja, vježbe, seminarski rad
Način provjere znanja i polaganja ispita	Usmeno, pisanje elaborata kao ekvivalencija izlaženja na ispit
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski, talijanski, njemački
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Anketa evaluacije predmeta i predavača

Naziv predmeta	PONAŠANJE LJUDI I KOMUNIKACIJA U KRIZNIM SITUACIJAMA	
Kod		
Vrsta		
Razina		
Godina		Semestar
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	5 ECTS bodova 14p+15v+5s 1 bod za aktivno sudjelovanje tijekom predavanja 2 boda za osobni studij, samostalnu aktivnost 2 boda za polaganje ispita	
Nastavnik	Doc.dr.sc. Slavka Galić	

Kompetencije koje se stječu	<ul style="list-style-type: none"> - Studenti će steći znanja o ponašanju ljudi u različitim kriznim situacijama. - Naučit će osnove komunikacije s osobama u kriznim situacijama koje su pretpostavka za savjetodavni rad. - Steći će znanja o osnovnim psihološkim tehnikama u savjetodavnom radu.
Preduvjeti za upis	
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> - Krizni događaji i kriza kao psihološko stanje. - Razlika između kriznih i stresnih događaja. - Krize povezane s pojedinim životnim razdobljima (adolescencija, srednja životna dob) i životnim događajima (gubitak posla, odlazak u mirovinu, izloženost nasilju). - Krizna stanja u braku i obitelji. - Kriza suočavanja s invaliditetom, neizlječivom bolešću i smrću. - Krizna stanja vezana uz psihijatrijske poremećaje i ovisnosti. - Krize suočavanja s prirodnim katastrofama. - Komunikacijske vještine neophodne u komunikaciji s osobama u krizi i osnovne psihološke tehnike u savjetodavnom radu s osobama u krizi.
Preporučena literatura	<p>ARAMBAŠIĆ L., <i>Psihološke krizne intervencije</i>, Društvo za psihološku pomoć, Zagreb, 2000.</p> <p>ARAMBAŠIĆ L., <i>Gubitak, tugovanje, podrška</i>, Naklada Slap (odabrana poglavlja), Jastrebarsko, 2005.</p> <p>NELSON-JONES, <i>Praktične vještine u psihološkom savjetovanju i pomaganju</i>, Naklada Slap. (odabrana poglavlja), Jastrebarsko, 2007.</p>
Dopunska literatura	JAKOVLJEVIĆ M., KULENOVIĆ M., JAKUPČEVIĆ, <i>Krizna stanja, klinika, konzultacija, intervencija</i> , Medicinski fakultet, Zagreb, 1986.
Oblici provođenja nastave	<p>Nastava uključuje predavanja, vježbe i seminare.</p> <p>Vježbe će se izvoditi kroz demonstracijske vježbe i prikaze slučajeva a seminarski radovi uključuju šire prikaze neke od tema ovog predmeta.</p>
Način provjere znanja i polaganja ispita	Pismeni i usmeni ispit
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski, engleski
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Anketa

Naziv predmeta	ASISTENCIJA SLUŽBENOG OSOBLJA ZA KRIZNE INTERVENCIJE		
Kod			
Vrsta			
Razina			
Godina		Semestar	

ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	4 ECTS boda 10p+10v+10s 1 bod za aktivno sudjelovanje tijekom predavanja 1 bod za osobni studij 2 boda za polaganje ispita
Nastavnik	Doc.dr.sc. Slavka Galić
Kompetencije koje se stječu	- Studenti će steći znanja o institucionalnoj organizaciji i pomoći u kriznim intervencijama te o ulozi mobilnog tima za krizne intervencije. Naučit će procijeniti potrebu za provedbom psihološke krizne intervencije. - Moći će prepoznati ponašanja i znakove koji upućuju na potrebu za dugotrajnijom psihološkom pomoći osobama u krizi.
Preduvjeti za upis	
Sadržaj	- Osnovne pretpostavke organizacije pomoći u kriznim situacijama. - Institucije za pomoć u krizi i uloga mobilnog tima za krizne intervencije. - Psihološke krizne intervencije u zajednici. - Djelotvornost psiholoških kriznih intervencija. - Uloga neprofesionalaca u kriznim intervencijama. - Ponašanja i znakovi potrebe za dugotrajnijom psihološkom pomoći.
Preporučena literatura	ARAMBAŠIĆ L., <i>Psihološke krizne intervencije</i> , Društvo za psihološku pomoć, Zagreb, 2000. DATTILIO F. M., FREEMAN A., <i>Cognitive-behavioral strategies in crisis intervention</i> , The Guilford Press, New York, 2007.
Dopunska literatura	JAKOVLJEVIĆ M., KULENOVIĆ M., JAKUPČEVIĆ, <i>Krizna stanja, klinika, konzultacija, intervencija</i> , Medicinski fakultet, Zagreb, 1986. DULMUS C. N., RAPP-PAGLICCI L. A., <i>Handbook of preventive interventions for adults</i> , Wiley and Sons, New Jersey, 2005.
Oblici provođenja nastave	Nastava uključuje predavanja, vježbe i seminare. Vježbe će se izvoditi kroz demonstracijske vježbe i prikaze slučajeva a seminarski radovi uključuju šire prikaze neke od tema ovog predmeta.
Način provjere znanja i polaganja ispita	Pismeni i usmeni ispit.
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski, engleski
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	anketa

Naziv predmeta	EVANGELIZACIJSKA SNAGA CRKVENIH POKRETA
Kod	
Vrsta	
Razina	

Godina	Semestar
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	4 ECTS boda 10p+10v+10s 1 bod za aktivno sudjelovanje tijekom predavanja 2 boda za osobni studij 1 boda za polaganje ispita
Nastavnik	Doc. dr. Grgo Grbešić
Kompetencije koje se stječu	Jedna od bitnih kompetencija je shvaćanje svrhovitosti crkvenih pokreta preko učinka kojeg su proizveli u određenom vremenu, povijesnog konteksta u kojem su nastali, razvijali se i djelovali i upoznavanje s kriterijima za djelovanje crkvenih pokreta.
Preduvjeti za upis	
Sadržaj	<p>Kolegij daje povijesni pregled najvažnijih crkvenih pokreta od monaštva i redovništva preko osnutka prosjačkih redova u 13. stoljeću do pokreta u zadnjim desetljećima. Ističe se uloga pokreta u reformi Crkve. Budući da su crkveni pokreti veoma često proizašli iz „privatnih objava“ posebno se obrađuju važnije privatne objave. Na temelju dokumenata učiteljstva Crkve, crkvenih sabora određuje se odnos privatnih objava prema službenoj objavi koja je završena u Isusu Kristu. Uloga Duha Svetoga je da aktualizira definitivnu objavu. U toj aktualizaciji Duh Sveti se služi i crkvenim pokretima.</p> <p>U razdoblju poslije Drugog Vatikanskog sabora uloga crkvenih pokreta bila je providencijalna. Crkveni pokreti veoma često odstupaju od uhodanih staza i uobičajenog crkvenog djelovanja. To je izvor napetosti, nemira i nesporazuma u pastoralnom djelovanju.</p>
Preporučena literatura	<p>LAURENTIN, René, <i>Karizmatička obnova u Katoličkoj Crkvi. Njezina budućnosti i moguće opasnosti</i>, KS, Zagreb, 1979.</p> <p>Članci u <i>Bogoslovskoj smotri</i> 78. (2008.), II:</p> <p>ANČIĆ, Nediljko Ante, <i>Razvitak i teološko mjesto duhovnih pokreta u Crkvi</i>;</p> <p>ARAČIĆ, Pero, <i>Pastoral Crkve pred zbiljnošću crkvenih pokreta</i>;</p> <p>SIKIRIĆ, Miron, <i>Pokreti, udruge, zajednice – karizmatika 'neredovitost' i crkvena normativnost</i>;</p> <p>SLIŠKOVIĆ, Slavko, <i>Pokreti i reforme Crkve u prošlosti</i>;</p>

Dopunska literatura	Članci u <i>Bogoslovskoj smotri</i> , 78 (2008.), II: BALOBAN, Josip, <i>Crkveni pokreti u životu Crkve u Hrvatskoj</i> ; IVANČIĆ, Tomislav, <i>Zajednička teološka mjesta novih crkvenih pokreta</i> ; RAGUŽ, Ivica, <i>Crkveni pokreti kao Crkva u pokretu: promišljanje o ekleziološkom identitetu crkvenih pokreta</i> ; MAMIĆ, Jakov, <i>Crkveni pokreti u svjetlu duhovnog razlučivanja</i> ; ČONDIĆ, Alojzije, <i>Pastoral crkvenih pokreta u pastoralu župne zajednice</i> ;
Oblici provođenja nastave	Predavanje i vježbe
Način provjere znanja i polaganja ispita	Usmeno
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Anonimna anketa

Naziv predmeta	IZABRANA CRKVENO-PRAVNA PITANJA	
Kod		
Vrsta		
Razina		
Godina		Semestar
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	5 ECTS bodova 14p+20s 1 bod za aktivno sudjelovanje tijekom predavanja 2 boda za osobni studij, samostalnu aktivnost i pisani elaborat 1 bod za polaganje ispita	
Nastavnik	Red.prof. Pero Aračić/Mr. Zdenko Ilić	
Kompetencije koje se stječu	<ul style="list-style-type: none"> - Pravilno shvaćanje župe i službe župnika u pravno-pastoralnom kontekstu - Razvijanje svijesti suradništva župnik-župni vikar u okviru ŽPV-a i ŽEV-a. - Sposobnost župnika za pravilno djelovanje u posebnim pravnim postupcima - Sposobnost župnika prepoznati bračne neregularnosti i pomoći supruzima u rješavanju istih - Svjesnost odgovornosti svećenika i njegova pravno-moralnog djelovanja - Hod prema svetosti i spasenje duša cilj je pastoralne službe 	

Preduvjeti za opis	Spremnost prihvatiti i razumjeti promišljanja o svećeničkoj službi u složenim pravno-pastoralnim situacijama
Sadržaj	<ol style="list-style-type: none"> I. Župa u kanonskom zakonodavstvu <ol style="list-style-type: none"> 1. Povijesno-pravno poimanje župe 2. Župa i kao-župe u ZKP-a iz 1983. 3. Župnik i pastoralna briga za župu 4. Župni vikari II. Posebni sudski postupci <ol style="list-style-type: none"> 1. Kazneni postupak 2. Gubitak kleričkog staleža i oprost od celibata 3. Postupak proglašenja svetaca 4. Postupak za oprost od tvrde a neizvršene ženidbe 5. Postupak proglašenja ništavosti ženidbe 6. Postupak kod mješovite ženidbe 7. Parnice rastave ženidbenih drugova 8. Ukrepljenje ženidbe 9. Postupak u pretpostavljenoj smrti ženidbenog druga
Preporučena literatura	<p><i>Zakonik kanonskoga prava proglašen vlašću Pape Ivana Pavla II. s izvorima</i>, Glas Koncila, Zagreb, 1996.</p> <p><i>Posebni sudski postupci i postupanja</i>, Zbornik radova međunarodnog znanstvenog simpozija crkvenih pravnika, Lovran 26. – 27. X. 2009., Zagreb, 2010.</p> <p>Jure BRKAN, <i>Župa u zakonodavstvu Katoličke Crkve</i>, Split, 2004.</p> <p>Bono Zvonimir ŠAGI, „Župa i župnik u novom Kodeksu“, u: <i>Bogoslovska smotra</i>, 54(1984.), br. 2-3, str. 373-379.</p> <p>Slavko ZEC, Župnik u Zakoniku kanonskog prava, <i>Vjesnik DSB</i> 128(2000.), br. 2, str. 75-81.</p>
Dopunska literatura	<p>Jure BRKAN, Župnik – vlastiti pastir župe, <i>Služba Božja</i>, 31 (1991.), br. 2, str. 129-150.</p> <p>Jure BRKAN, Župa kroz povijest i danas, <i>Bogoslovska smotra</i>, 72 (2002.), br. 1, str. 85-162.</p> <p>Josip ŠALKOVIĆ, Oblici pastoralnih jedinica u Zakoniku kanonskoga prava, <i>Bogoslovska smotra</i>, 73 (2003.), br. 4, str. 833-859.</p> <p>Nikola ŠKALABRIN, <i>Kaznene mjere u Crkvi</i>, Đakovo, 2004.</p> <p>Nikola ŠKALABRIN, <i>Ženidba</i>, Pravno-pastoralni priručnik, Đakovo, 1995.</p>
Oblici provođenja nastave	Predavanja, vježbe i seminarski radovi
Način provjere znanja i polaganja ispita	Usmeno i pismeno
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski, talijanski, engleski, njemački
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Anketa

Naziv predmeta	KRŠĆANSKA ANTROPOLOGIJA: SVETOST BRAKA I OBITELJI		
Kod			
Vrsta			
Razina			
Godina		Semestar	
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	5 bodova 12p+20s 1 bod za aktivno sudjelovanje na predavanjima 2 boda za osobni studij, samostalnu aktivnost i pisani elaborat 2 boda za polaganje ispita		
Nastavnik	Red. prof. dr. sc. Ante MATELJAN		
Kompetencije koje se stječu	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje s temeljnim elementima teološke antropologije, posebno u odnosu na biblijske izvještaje o stvaranju; o čovjeku kao «slici Božjoj», o stvarnosti grijeha i poziva na zajedništvo, te o odnosnoj dimenziji ljudske osobnosti. - Produbljivanje teološkog utemeljenja naravne svetosti braka i obitelji, te razumijevanje vlastitosti sakramentalne ženidbe. - Upoznavanje s bitnim elementima novozavjetnog nauka o braku te nauka Crkve o sakramentu ženidbe, njegovim dobrima, svojstvima i učincima. - Vrednovanje kršćanskog pogleda na brak i obitelj u kontekstu suvremene i postmoderne kulture. 		
Preduvjeti za upis	Osnovno razumijevanje teološke, antropološke i sakramentološke terminologije.		

Sadržaj

- UVOD: LJUBAV, BRAK I INSTITUCIJE
Antropološki, društveni, religiozni i etički vid

2. POVIJEST UVID

1.1. Ženidba, brak i obitelj u poganstvu

1.2. Stari zavjet

Naravni i religiozni značaj braka i obitelji; rastava

1.3. Novi zavjet

Isusov stav prema ženidbi, braku i obitelji:

Lk 16,18; Mk 10, 2-12; Mt 5, 31-32; 19,9

Ženidba u Gospodinu: 1 Kor 7; Ef 5, 21-33

Ostali NZ tekstovi o braku i obiteljskom ćudoređu

2. OBLIKOVANJE KRŠĆANSKE TEOLOGIJE

2.1. Otačka tradicija

Slika Krista i Crkve: nerazrješivost i jedinstvo

Augustinova teologija ženidbe

Liturgijske tradicije

2.2. Srednji vijek

Problemi sklapanja, svrhe i značaja braka

2.3. Tridentski sabor

Dekret o sakramentu ženidbe i reforma oblika

2.4. Obnovljena teologija

Drugi vatikanski sabor (LG; GS)

Poslijesaborska teologija: Ivan Pavao II

3. TEOLOGIJA SVETOSTI BRAKA I OBITELJI

3.1. Naravna svetost

3.2. Sakramentalna stvarnost

Sakramentalna milost i ženidbeni vez

Jedinstvo i nerazrješivost

3.3. Vrednovanje kršćanskog pogleda

3.4. Svrha ženidbe i obitelji

Ljubav, potomstvo, vjera

- ZAKLJUČAK: KRŠĆANSKA OBITELJ DANAS

Pred izazovima suvremene kulture

Preporučena literatura	<p><i>Katekizam Katoličke crkve</i>, br. 1601-1666;</p> <p>IVAN PAVAO II, <i>Mulieris dignitatem – Dostojanstvo žene</i>, KS, Zagreb, 1988.</p> <p>IVAN PAVAO II, <i>Pismo obiteljima</i>, IKA, Zagreb, 1994.</p> <p>IVAN PAVAO II, <i>Familiaris consortio – Obiteljska zajednica</i>, KS, Zagreb, 2002.</p> <p>A.MATELJAN, <i>Kršćanska ženidba</i>, CuS, Split, 2007;.</p> <p>A. MATELJAN, Sakramentalnost kršćanske ženidbe. Propozicije Međunarodne teološke komisije i kristološke teze G. Martelea, <i>Crkva u svijetu</i> 43 (2008.) 4, 550-573;</p>
Dopunska literatura	<p><i>Bogoslovska smotra</i> 1/1972 (Kršćanska obitelj);</p> <p><i>Bogoslovska smotra</i> 1-2 /1979;</p> <p>C. TOMIĆ, <i>Uzvišena tajna. Ljubav i obitelj u biblijskoj i liturgijskoj poruci</i>, FTIDI, Zagreb, 1974.</p> <p>IVAN PAVAO II., «<i>Nije dobro da čovjek bude sam</i>», (<i>Niz govora o ljubavi i braku na temelju Post 1-4</i>), Župni ured BDM Lurdske, Zagreb 1980.</p> <p>N. BULAT, "Sakramentalnost kršćanske ženidbe", <i>Crkva u svijetu</i> 17 (1982.) 4, str. 312-326.</p> <p>AA. VV., <i>Obitelj u suvremenom društvu. Zbornik radova</i>, Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, Zagreb 1999.</p> <p>P. JURIŠIĆ (ur.), <i>Dvoje njih bit će jedno tijelo</i> (zbornik o braku i bračnoj zajednici), Caritas BK BiH, Sarajevo 2009.</p>
Oblici provođenja nastave	Predavanja; power point prezentacija, zajednička analiza izabranih tekstova
Način provjere znanja i polaganja ispita	Konzultacije; Pisani elaborat na izabranu temu.
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski (mogućnost pisanja elaborata i na drugim jezicima, npr. engleski, talijanski, njemački)
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Anketa

Naziv predmeta	ŽUPNA ADMINISTRACIJA I CRKVENI FINANCIJSKI SUSTAV		
Kod			
Vrsta			
Razina			
Godina		Semestar	

ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	5 ECTS bodova 14p+10v+10s 1 bod za aktivno sudjelovanje tijekom predavanja 2 boda za osobni studij, samostalnu aktivnost i pisani elaborat 2 boda za polaganje ispita
Nastavnik	Red. prof. dr. sc. Pero Aračić/mr. sc. Mato Mićan
Kompetencije koje se stječu	-Stječe se kompetencija vođenja župne administracije tj. pastoralne djelatnosti u trostrukom smislu: međuljudski susreti, djelatnosti u vezi s trostrukom zadaćom Crkve (upravljanja, naučavanja, posvećivanja) napose u vezi sa sakramentalnim životom te suradnja s pastoralnim djelatnicima. - Stječe se kompetencija upravljanja dobrima koja je trostruka: <ul style="list-style-type: none"> • čuvati cjelovitost vrijednosti osnovne imovine i po mogućnosti poboljšati imovinsko stanje; • nastojati da imovina razumnim gospodarenjem donosi što više prihoda i plodova; • prihode i plodove na vrijeme pobirati i s njima brižno rukovati, te ih upotrebljavati za korist one svrhe, kojoj su namijenjeni.
Preduvjeti za upis	Student je dužan prisustvovati predavanjima i sudjelovati u vježbama
Sadržaj	<ol style="list-style-type: none"> 1. Župne knjige, kan. 535, §§ 1-2 2. Župni pečat, kan. 535, § 3 3. Župni arhiv ili pismohrana, kan. 535, § 4 4. Starije župne knjige, kan. 535, § 5 5. Matice, <i>Pravilnik o crkvenim maticama i drugim uredskim knjigama</i>, članci 1. – 38. 6. Uredske knjige (biskupijske i župne), članci 39. – 47. 7. Biljegovanje matičnih izvadaka, članak 48. 8. Prekršaji s obzirom na matice i druge uredske knjige, članak 49. 9. Novi crkveni formulari (Okružnica br. 642/2000). 10. Financijski sustav Katoličke Crkve u Hrvatskoj 11. Taksovnik za Đakovačko-osječku nadbiskupiju; Ustanova za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika 12. Postupak za ženidbu, kanonski – građanski učinak ženidbe 13. Crkveni arhivi; Medijski arhiv 14. Povrat crkvenih matičnih knjiga i ostalih dokumenata oduzetih Crkvi 15. Župni ured (<i>Knjiga sinode</i>) br. 619-640
Preporučena literatura	- <i>Kodeks iz 1917.</i> GK, Zagreb, 2007. - <i>Zakonik iz 1983.</i> GK, Zagreb, 1996 - <i>Ugovori između Svete Stolice i Republike Hrvatske</i> , GK, Zagreb, 2001. - M. ŠETKA, <i>Vođenje župskog ureda</i> , Makarska, 1968. - <i>Pravilnik o crkvenim maticama i drugim uredskim knjigama</i> , Zagreb, 2002. - <i>Uredba HBK o crkvenim arhivima</i> , Vjesnik Đakovačke i Srijemske biskupije 9/2002.

Dopunska literatura	M. MIĆAN, <i>Povrat crkvenih matičnih knjiga i ostalih dokumenata oduzetih katoličkoj Crkvi</i> , Vjesnik Đakovačke i Srijemske biskupije 6/2006. M. MIĆAN, <i>Ugovor između Svete Stolice i RH o gospodarskim pitanjima</i> , Vjesnik Đakovačko-osječke nadbiskupije i Srijemske biskupije 9-10/2008. N. ŠKALABRIN, <i>Upravljanje dobrima</i> , u BS (2005.) br. 1 R. VALENČIĆ, <i>Župnijska pisarna. Novi financijski sustav Katoličke Crkve u Hrvatskoj</i> , u: <i>Vjesnik Đakovačke i Srijemske biskupije</i> 1/2001.
Oblici provođenja nastave	Predavanja, power point prezentacije, vježbe i diskusija.
Način provjere znanja i polaganja ispita	Pismeni i usmeni.
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski, njemački, talijanski i latinski.
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Anketa i analiza ispitnih rezultata.

Naziv predmeta	PROFIL ANIMATORA: OPĆELJUDSKE, PEDAGOŠKE I PASTORALNE KOMPETENCIJE		
Kod			
Vrsta			
Razina			
Godina		Semestar	
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	4 ECTS bodova 10p+10s+10v 1 bod za aktivno sudjelovanje tijekom predavanja 2 boda za osobni studij, samostalnu aktivnost i pisani elaborat 1 boda za polaganje ispita		
Nastavnik	Izv.prof.dr. sc. Ivica Pažin		

Kompetencije koje se stječu	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje i sustavno vrednovanje župne zajednice, njezinih povijesnih početaka, njenoga razvoja kao i suvremenih polazišta u obnovi župne zajednice. U tom kontekstu stječe se povijesni pregled razvoja službi, odnosno biskupskoga, svećeničkoga, đakonskoga poziva, kao i izvanrednih uloga vjernika laika kroz povijest i sadašnjost crkvenoga života. - Pomoću drugih znanosti, napose humanističkih, spoznavati i kritički reflektirati pojam „vodstva“, odnosno moderiranja ili animiranja u različitim političkim, sociološkim i kulturološkim područjima (počevši od Platona, preko Niccole Macchiavellia, Hegela, do Maxa Webera i drugih). - Prihvatanje i razumijevanje uloge animatora u smislu stvaranja nove kulture župne zajednice, napose kroz prizmu artikulacije osobnoga života, to jest vlastitoga povjerenja prema osobnim unutarnjim stavovima života; nadalje stvaranja prostora odvažnosti za uzimanje udjela u životu drugih osoba; konačno poučavati se u oblicima motiviranja drugih koji bi slijedili put Isusa Krista unutar života župnih zajednica. - Shvatiti da biti odgovoran za nešto još uvijek ne znači biti osposobljen za nešto. U tom smislu valja uvijek iznova naglašavati i prihvaćati vlastitu odgovornost u animiranju života župne zajednice, odnosno njezinih vjernika; istovremeno slijediti i u potpunosti svladati oblike timskoga i kreativnoga rada, kao što je potrebno kompetentnost animiranja shvaćati i kao primjenu u praktičnom radu i životu župne zajednice. - Proučavati ulogu animiranja kao rad na vlastitom identitetu, onom općeljudskom i onom vjerničkom, te u tom smislu spoznavati razumijevanje crkvenosti, odnosno vlastitoga doprinosa u životu cijele Crkve. Tako će na poseban način biti naglašen sustav praćenja, koji se razlikuje od sustava animiranja, kao što će biti potrebno suvremeni „management“ Crkve promotriti kroz prizmu koncilskih izraza: Tijelo Kristovo i Božji narod. Izrazi koji će se rasvijetliti i upoznati su u tom kontekstu: sinodalnost i supsidijarnost.
Preduvjeti za upis	Osobna otvorenost vlastitoj izgradnji kojoj je cilj život i vjera drugih.

Sadržaj	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hermeneutsko promišljanje o animiranju kao suvremenoj pastoralnoj zadaći Crkve<ul style="list-style-type: none"> - Biblija i život: dvije knjige pastoralnoga promišljanja u teologiji Crkve - „Kontekst“ kao zadaća pastora župne zajednice: sjećanje, refleksija, oblikovanje i praćenje kao sastavni elementi prepoznavanja novih znakova vremena - Evangelizacija kao najdublji identitet Crkve 2. Povijest i sadašnjost župne zajednice<ul style="list-style-type: none"> - Novozavjetno nastajanje Crkve - Nastajanje crkvenih službi i njihovo značenje u prvim vremenima Crkve - Svećenik i njegova evangelizacijska dimenzija identiteta - Župa i Drugi vatikanski sabor - Suvremeno promišljanje o župnoj zajednici - Vjernik laik i njegova zauzetost u životu Crkve 3. Animator i njegov identitet<ul style="list-style-type: none"> - Isusovo ophođenje prema čovjeku kao pramoderni istinskoga animatora - Temeljni principi animiranja: nepomirljivo respektirati, diskurzivno argumentirati, s drugim komunicirati, koncilski se sporazumijevati - Pojam „vodstva“ u drugim profanim znanostima - Suvremena obilježja animatora: inicijator, mistik, odgovorni „pastir“, kompetentni stručnjak i suradničko raspoloženje u okviru timske rada - Osobne vlastitosti animatora kao preduvjet uspješnoga rada: sebe artikulirati, otvorenost za drugoga i osobna motivacija kao predložak motivaciji drugoga - Primjena različitih oblika animiranja i kompetentnost u praktičnom radu 4. Mjesto animatora u životu crkvene zajednice<ul style="list-style-type: none"> - Naviještanje u najširem smislu riječi kao područje djelovanja animatora: temeljna zadaća zajednice, pitanja prioriteta života župne zajednice, diakonija u Bibliji i diakonija danas u Crkvi - Liturgijski život Crkve i uloga animatora - Martyria – naviještanje u užem smislu - Animator i živi vjernički krugovi u župnoj zajednici
----------------	--

Preporučena literatura	<p>Mihaly SZENTMARTONI, Osjetljivost za čovjeka. Pastoralna psihologija, Glas Koncila, Zagreb, 2009.</p> <p>Gisbert GRESHAKE, Biti svećenik u ovom vremenu. Teologija-pastoralna praksa-duhovnost, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2010.</p> <p>Milan ŠIMUNOVIĆ, Kateheza prvenstvena zadaća Crkve. Identitet i perspektive hrvatske pokoncilske kateheze i katehetike. U obliku bilance, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2011.</p> <p>Milan ŠIMUNOVIĆ, Pastoral za novo lice Crkve. Teološka promišljanja o župnoj zajednici, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2006.</p> <p>Georg HILGER (i drugi), Vjeronaučna didaktika. Priručnik za studij, obrazovanje i posao, Salesiana, Zagreb, 2009.</p>
Dopunska literatura	<p>Jerko M. FUČAK (ur.) Praktični rad s Biblijom danas, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1991.</p> <p>Živa je Riječ Božja. Seminar za voditelje biblijskih skupina, Hrvatsko katoličko biblijsko djelo, zagreb, 2003.</p> <p>Marko PRANJIĆ, Metodika vjeronaučne nastave, Katehetski salezijanski centar, Zagreb, 1997.</p> <p>Bernhard GROM, Methoden für Religionsunterricht, Jugendarbeit und Erwachsenenbildung, Patmos, Düsseldorf, 1996.</p> <p>Günter BIEMER, Symbole des Glaubens leben. Sakramenten Katechese als Lernprozess, Schwabenverlag, Ostfildern, 1999.</p>
Oblici provođenja nastave	Predavanja, ppt, vježbe i seminarski radovi, diskusija-debata-plenium.
Način provjere znanja i polaganja ispita	ispit; znanstveni elaborat, praktične vježbe.
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski, njemački
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Anketa evaluacije predmeta i predavača

Naziv predmeta	IZGRADNJA LITURGIJSKE ZAJEDNICE	
Kod		
Vrsta		
Razina		
Godina		Semestar
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	<p>5 ETCS bodova</p> <p>12p+20s</p> <p>1 bod za aktivno sudjelovanje tijekom predavanja</p> <p>2 boda za osobni studij, samostalnu aktivnost i pisani elaborat</p> <p>2 boda za polaganje ispita</p>	
Nastavnik	Izv. prof. dr. sc. Zvonko Pažin	

Kompetencije koje se stječu	<p>Stječe se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznavanje temeljnih teoloških postavki kršćanskog bogoslužja - Poznavanje mjesta, uloge i značenja svih sudionika u bogoslužju obzirom na službe i redove - Vještina pripravljanja i ustrojavanja pojedinih liturgijskih slavlja u određenoj zajednici <i>hic et nunc</i>. - Poznavanje crkvenih propisa i naputaka o nekim specifičnim liturgijskim slavljinama
Preduvjeti za upis	Poznavanje teologije i temeljnih liturgijskih polazišta.
Sadržaj	<p>Prvi dio kolegija donosi osnovne orise naravi bogoslužja kao izvršavanje Kristova spasenja u vazmenom otajstvu njegove smrti i uskrsnuća i daju se osnovni orisi teologije liturgijskog prostora.</p> <p>U drugom dijelu prikazuju se različite službe u bogoslužnom činu i njihov međuodnos.</p> <p>U trećem dijelu iznose se temeljni sadržaj svakog bogoslužja i temeljna pravila za njegovo ustrojavanje, da bi ono bilo stvarni izričaj i izvršavanje Kristovog vazma. Pri tome će se ukazati na moguća površna shvaćanja bogoslužja koje bi se željelo do te mjere "prilagoditi" da bi samim time izgubilo svoju osnovnu bit.</p>
Preporučena literatura	<p>J. RATZINGER, <i>Duh liturgije. Temeljna promišljanja</i>, ZIRAL, Mostar-Zagreb, 2001.</p> <p>A. ADAM, <i>Uvod u katoličku liturgiju</i>, HILP, Zadar, 1993.</p> <p>V. ZAGORAC, <i>Kristova otajstva</i>, KS, Zagreb, 1998.</p> <p>V. ZAGORAC, <i>Kristova svećenička služba</i>, KS Zagreb, 197.</p> <p>A. CRNČEVIĆ – I. ŠAŠKO, <i>Na vrelu liturgije</i>, HILP, Zagreb, 2009.</p>
Dopunska literatura	<p><i>Ti si Krist – za nas i za sve ljude. Izjave i odluke Druge biskupijske sinode đakovačke i srijemske</i>, Nadbiskupski ordinarijat, Đakovo, 2008.</p> <p>KONGREGACIJA ZA BOGOŠTOVLJE I DISCIPLINU SAKRAMENATA, <i>Direktorij o pučkoj pobožnosti i liturgiji</i>, KS, Zagreb, 2003.</p> <p>B. ŠKUNCA (prir.) <i>Bogoslužni prostor – crkva u svjetlu teologije arhitekture i umjetnosti</i>, HILP, Zadar, 1996.</p> <p>T. SCHNITZLER, <i>Što znači molitva časova. Pomoć za novi duhovni početak</i>, KS, Zagreb, 2009.</p>
Oblici provođenja nastave	Predavanja, konzultacije, praktične vježbe.
Način provjere znanja i polaganja ispita	Usmeni ispit i izrada pismenoga rada.
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Anonimna anketa i analiza ispitnih rezultata.

Naziv predmeta	SUVREMENI LIK PREZBITERA	
Kod		
Vrsta		
Razina		
Godina		Semestar
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	4 ECTS bodova 10p+15v+5s 1 bod za aktivno sudjelovanje tijekom predavanja 2 boda za samostalnu aktivnost 1 boda za polaganje ispita	
Nastavnik	Izv.prof. dr. sc. Ivica Raguž	
Kompetencije koje se stječu	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u biblijsko-patrističko poimanje svećeništva - Uvid u suvremena teološka promišljanja o svećeništvu - Razumijevanje današnje postmoderne kulture - Neke poteškoće današnjega življenja svećeništva - Živjeti danas na vjerodostojan način svećeništvo 	
Preduvjeti za upis	Otvorenost za drukčije poimanje i življenje svećeništva	
Sadržaj	<ol style="list-style-type: none"> 1. Biblijsko-patrističko poimanje svećeništva. 2. Suvremena teološka promišljanja o svećeništvu 3. Kratka analiza današnje postmoderne kulture 4. Svećeništvo u postmodernoj kulturi 5. Vizija svećenika danas: liturgija, martirija, diakonija. 	
Preporučena literatura	- G. GRESHAKE, <i>Biti svećenik u ovom vremenu</i> , Zagreb, 2010. - K. RAHNER, <i>Sluge Kristove. Razmatranja o svećeništvu</i> , Sarajevo, 1978.; - H. U. V. BALTHASAR, <i>Svećenička duhovnost</i> , Zagreb, 2010. - Članci autora SALMANNA, CRNČEVIĆA, Raguža o svećeništvu, u: <i>Diacovensia</i> 2 (2010).	
Dopunska literatura	- J. RATZINGER, <i>Teološki nauk o principima</i> , Rijeka, 2011., 279.-332. - J. RATZINGER, <i>Dogma i navještaj</i> , Zagreb, 2011. - I. RAGUŽ, Sustavno-teološko promišljanje o propovijedi, u: <i>Diacovensia</i> 3 (2010), str. 501.-516.	
Oblici provođenja nastave	Predavanja	
Način provjere znanja i polaganja ispita	Usmeno; mogućnost pisanja znanstvenog elaborata kao ravnomjerna ekvivalencija izlaženja na ispit	
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski	

Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Anketa evaluacije predmeta i predavača
--	--

Naziv predmeta	SVEĆENIČKA DUHOVNA VODSTVENA SLUŽBA	
Kod		
Vrsta		
Razina		
Godina		Semestar
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	4 ECTS bodova 10p+15v+15s 1 ECTS boda predavanja 1 ECTS bod osobni rad 1,5 ECTS bod izrada pisanog elaborata 0,5 ECTS boda prezentacija duhovnog kolokvija	
Nastavnik		
Kompetencije koje se stječu	Stječe se: - Poznavanje zakonitosti duhovnoga vodstva-praćenja. - Sposobnost praćenja pojedinca na putu autentično kršćanskoga dozrijevanja u vjeri, kako u povremenom duhovnom vodstvu tako i trajnom duhovnom vodstvu u redovitim okolnostima. - Senzibilizira se za intenzivno duhovno vodstvo u ključnim trenucima.	
Preduvjeti za upis	Teološka izobrazba i osnovno poznavanja psihologije	
Sadržaj	Prvi dio obrađuje strukturu, načela i tehnike duhovnoga vodstva, te upoznaje s tradicionalnim modelima duhovnoga vodstva. Drugi dio pravi uvid u bogatstvo Kristovog inetpersonalnog odnosa i prezentira njegove metode duhovnog vodstva, s posebnim naglaskom na metodi <i>duhovnoga vodstva kao zajedničkoga hoda</i> . Treći dio. Duhovno vodstvo danas: Obnova prakse i aktualnost duhovnoga vodstva danas; izazovi puta od pastorala masa prema pastoralu pojedinaca sa specifičnim prostorom duhovnoga praćenja vjerničkog sazrijevanja. Potrebne kvalitete i sposobnosti <i>duhovnoga oca</i> .	
Preporučena literatura	M. SZENTMÁRTONI, <i>Osjetljivost za čovjeka. Pastoralna psihologija</i> , Glas Koncila, Zagreb, 2009. R. FRATTALLONE, <i>La direzione spirituale oggi. Ua proposta di ricomprensione</i> , SEI, Torino 1996. M.I. RUPNIK, <i>U Vatri gorućega grma. Uvođenje u duhovni život</i> . Verbum, Split, 2006. M.I. RUPNIK, <i>Duhovno razlučivanje</i> , Teovizija, Zagreb, 2008	

Dopunska literatura	V.E. FRANKL, <i>Lijepčnik i duša</i> , KS, Zagreb, 1993. RH.NOUVEN, <i>Ranjeni iscjelitelj. Služenje u suvremenom društvu</i> , Duh i voda, Jelsa 1998. Frattallone, <i>La direzione spirituale oggi. Ua proposta di ricomprensione</i> , SEI, Torino 1996. E. VIGANÒ –J. AUBRY – J. SCHEPENS, <i>Duhovno vodstvo</i> , HSP Nadahnuća, Zagreb, 1983. B.T J. GROESCHEL, <i>Psihologija duhovnoga razvoja</i> , Verbum, Split, 2009.
Oblici provođenja nastave	Predavanje i praktične vježbe
Način provjere znanja i polaganja ispita	Izrada pismenoga rada i pokazna prezentacija duhovnoga razgovora.
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Anonimna anketa i analiza pismenih radova

Naziv predmeta	BRAK U HRVATSKOM I EUROPSKOM PRAVU		
Kod			
Vrsta			
Razina			
Godina		Semestar	
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	4 ECTS bodova 10p+10v+10s 2 boda za osobni studij, samostalnu aktivnost, pisani elaborat 2 boda za polaganje ispita		
Nastavnik	doc. dr. sc. Branka Rešetar		
Kompetencije koje se stječu	Znanje i razumijevanje pravnog instituta braka i njegovih pravnih učinaka. Razlikovanje oblika sklapanja braka u RH (građanskom i vjerskom), te o građanskopravnim učincima sklapanja braka. Upoznavanje sa relevantnim odredbama Ugovora između RH i Svete Stolica u pogledu sklapanja braka i priznavanja odluka crkvenih sudova o ništavosti braka. Razumijevanje prestanka braka prema Obiteljskom zakonu, te upoznavanjem s pravom Europske unije u kontekstu priznavanja odluka crkvenih sudova o ništavosti braka.		
Preduvjeti za upis			

Sadržaj	I. Pravni izvori prava na sklapanje braka II. Oblici sklapanja braka u Republici Hrvatskoj (građanski i vjerski oblik) Ugovor između Svete Stolice i Republike Hrvatske o pravnim pitanjima (1997) III. Građanskopravni učinci sklapanja braka IV. Prestanak braka prema Obiteljskom zakonu (2003) (smrt, proglašenje nestalog bračnog druga umrlim, poništaj i razvod) V. Odnos prava Europske unije i ništavosti ženidbe
Preporučena literatura	ALINČIĆ, M. et al., <i>Obiteljsko pravo</i> , Narodne novine d.d., Zagreb, 2007. (odgovarajući dijelovi) REŠETAR, B. " <i>Brak u vjerskom obliku s učincima građanskog braka</i> ", u Franjo Herman i Kodeks iz 1917 (ur. Škalabrin, N.), Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu, Đakovo, 2008., str. 267-288.
Dopunska literatura	Tematski i izabrani domaći i inozemni radovi prema interesima studenta.
Oblici provođenja nastave	Konzultativna predavanja.
Način provjere znanja i polaganja ispita	Usmeni ispit i seminarski rad.
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski i engleski.
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Praćenje sudjelovanja na konzultativnim predavanjima, učestalosti konzultacija, te praćenje rezultata ispita

Naziv predmeta	SOCIJALNE DEVIJACIJE I ANTISOCIJALNA PONAŠANJA	
Kod		
Vrsta		
Razina		
Godina		Semestar
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	4 ECTS bodova 10p+15v+5s 2 boda za osobni studij, samostalnu aktivnost 2 boda za polaganje ispita	
Nastavnik	Red.prof.dr.sc. Vlado Šakić mr. sc. Ines Sučić	

Kompetencije koje se stječu	<ul style="list-style-type: none"> • opis, analiza i vrednovanje različitih teorijskih pravaca u objašnjenju devijantnog i antisocijalnog ponašanja • objašnjenje koncepata devijantnog i antisocijalnog ponašanja • kritičko mišljenje o ulozi društva u definiranju kategorija devijantnog i antisocijalnog ponašanja • analiza načina na koje društvo reagira na devijantno i antisocijalnog ponašanje • razumijevanje prirode i izvora devijantnog i antisocijalnog ponašanja • objašnjenje pristupa prevencije devijantnog i antisocijalnog ponašanja
Preduvjeti za upis	
Sadržaj	<p>Definicija i tipovi devijantnog i antisocijalnog ponašanja</p> <p>Teorijska objašnjenja antisocijalnog ponašanja</p> <p>Teorijski pristupi objašnjenju devijantnog ponašanja (pozitivizam, funkcionalizam, strukturalizam)</p> <p>Teorije devijantnog ponašanja (biološke, psihološke, sociološke)</p> <p>Teorije devijantnog ponašanja (socijalna dezorganizacija, socijalna kontrola, socijalno učenje)</p> <p>Teorije devijantnog ponašanja i socijalni kontekst (etiketiranje, teorije sukoba, feminističke teorije)</p> <p>Koncepti, mjere i istraživanje devijantnog i antisocijalnog ponašanja</p> <p>Razvoj antisocijalnog ponašanja tijekom života</p> <p>Rizični i zaštitni individualni, psiho-socijalni i socijalni činitelji razvoja devijantnog i antisocijalnog ponašanja</p> <p>Fizičko nasilje, ubojstva</p> <p>Samoubojstva</p> <p>Silovanja</p> <p>Posljedice i prevencija devijantnog i antisocijalnog ponašanja</p>
Preporučena literatura	<p>CLINARD, M.B., & MEIER, R.F., <i>Sociology of Deviant Behavior</i>, CA: Thomson Wadsworth, Belmont, 2008.</p> <p>PONTELL, H. N., & ROSOFF, S. M. (eds.), <i>Social Deviance: Readings in Theory and Research</i>, McGraw Hill, New York, 2010.</p> <p>REID, J. B., PETTERSON, G. R. & SNYDER, J., <i>Antisocial Behaviour in Children and Adolescents</i>, American Psychological Association, Washington, 2002.</p> <p>RUTTER, M., GILLER, H. & HAGELL, A., <i>Antisocial Behavior by Young People</i>. Cambridge University Press, Cambridge, 1998.</p> <p>STOFF, D. M., BREILING, J. & MASER, J. D (eds.), <i>Handbook of Antisocial Behavior</i>, John Wiley & Sons, Inc., 1997.</p>
Dopunska literatura	<p>GOODE, E., <i>Deviant Behavior</i>. NJ: Pearson- McCord, J. & Tremblay, Upper Saddle River, 2004.</p> <p>THIO, A., CALHOUN, T.C., <i>Readings in Deviant Behavior</i>, MA: Allyn and Bacon, Boston, 2008.</p> <p>WEITZER, R., <i>Deviance and Social Control, A Reader</i>, McGraw-Hill, New York, 2001.</p>
Oblici provođenja nastave	Klasični oblik – predavanja, seminari, vježbe

Način provjere znanja i polaganja ispita	Kolokviji, pismeni ispit
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski jezik, Da – engleski
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Interno vrednovanje i vrednovanje na razini Sveučilišta

Naziv predmeta	ODNOS SVEĆENIKA I KRISTOVIH VJERNIKA LAIKA U PASTORALNOM RADU		
Kod			
Vrsta			
Razina			
Godina		Semestar	
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	5 ECTS bodova 1 bod za aktivno sudjelovanje tijekom predavanja 2 boda za osobni studij, samostalnu aktivnost, pisani elaborat 2 boda za polaganje ispita		
Nastavnik	Doc. dr. sc.Drago Tukara		
Kompetencije koje se stječu	<ul style="list-style-type: none"> - angažman svećenika unutar zajednice - angažman vjernika laika unutar zajednice - aktivno sudjelovanje u stvaranju zajedničkih modela rada u odnosu svećenik – vjernik laik - zauzetost i spremnost na služenje u odnosu svećenik – vjernik laik 		
Preduvjeti za upis	Senzibilitet i sposobnost u pastoralnom radu s posebnim naglaskom na odnos između svećenika i vjernika laika u zajedničkom radu		

Sadržaj	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pastoralno djelovanje danas <ul style="list-style-type: none"> - odnos prema Crkvenoj zajednici - odnos prema društvenoj zajednici 2. Subjekti pastoralnog djelovanja <ul style="list-style-type: none"> - svećenici - vjernici laici 3. Biti svećenik danas <ul style="list-style-type: none"> - nužna i nezamjenjiva uloga svećenika - izazovi prepreke u današnjem svijetu 4. Vjernici laici <ul style="list-style-type: none"> - identitet, motivacija, zadaća - duhovnost vjernika laika - iskustvo služenja unutar crkvene zajednice - iskustvo služenja na raznim područjima društvenog života 5. Zajednički hod u pastoralnom radu
Preporučena literatura	<p>-ARAČIĆ, Pero, <i>Duhovna zvanja i službe u našoj Crkvi</i>, BS 67 (1997.) 2-3, 327-357.</p> <p>-ARAČIĆ, Pero, <i>Prezbiter i župna zajednica: poteškoće i perspektive</i>, Diacovensia 18 (2010.) 2 (26), 387-396.</p> <p>-GRESHAKE Gisbert, <i>Biti svećenik u ovom vremenu. Teologija – pastoralna praksa – duhovnost</i>, KS, Zagreb, 2010.</p> <p>-JUKIĆ, Jakov, <i>Vjernici laici u hrvatskoj Crkvi: 1. europski društveno-crkveni kontekst</i>, BS 70 (2000.) 3/4, 829-852.</p> <p>- KONGREGACIJA ZA KLER, <i>Prezbiter- navjesticelj Riječi, služitelj sakramenata i voditelj zajednice kršćanskoga trećeg tisućljeća</i>, KS, Zagreb 1999. (Dokumenti 122)</p> <p>-SCHEFFCZYK, Leo, <i>Različnost u službama: laici-đakoni-svećenici</i>, Svesci 91(1998.), 44-50.</p>
Dopunska literatura	<p>-ARAČIĆ, Pero, <i>Nove pastoralne mogućnosti crkvenih služba</i>, BS 72 (2002.) 2, str. 445-468.</p> <p>-ARAČIĆ, Pero, <i>Pastoralne vizije i pastoralna usmjerenja</i>, BS 20 (2000.) 3-4, str. 745-772.</p> <p>-ARAČIĆ, Pero, <i>Prezbiter pred izazovima posebnih vidova pastoralnog djelovanja</i>, Diacovensia 7 (1999.) 1, 43-62.</p> <p>-CIFRIĆ, Ivan, <i>Svećenici, Crkva i društvo: moguće promjene: javna uloga svećenika i odnosi između vjerskih zajednica</i>, Sociologija sela 43 (2005.) 2 (168), 439-470.</p> <p>-NEKIĆ, Ivan, <i>Vjernici laici u međusobnom dijalogu</i>, RTČ 11 (2003.) 1(21) , 129-134.</p>
Oblici provođenja nastave	Predavanja, power point prezentacije, vježbe, seminarski rad

Način provjere znanja i polaganja ispita	Usmeno; pisanje elaborata kao ravnomjerna ekvivalencija izlaženja na ispit
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski, talijanski
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Anketa evaluacije predmeta i predavača

Naziv predmeta	PASTORAL UMIRUĆIH I OŽALOŠĆENIH	
Kod		
Vrsta		
Razina		
Godina		Semestar
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	5 ECTS bodova 14p+10v+10s 1 bod za aktivno sudjelovanje tijekom predavanja 2 boda za osobni studij, samostalnu aktivnost i pisani elaborat 2 boda za polaganje ispita	
Nastavnik	Doc.dr.sc. Suzana Vuletić	
Kompetencije koje se stječu	<ul style="list-style-type: none"> - Pokušati prihvatiti patnju i bol s vjerničkim pouzdanjem, te se oduprijeti suvremenim društvenim tendencijama poimanja besmislenosti „nekvalitetnog“ življenja neizlječivih bolesnika, koji se pozivajući na dignitet umirućeg, nastoje opravdati postupke eutanazije, oduzimajući smrti, njezinu svetost, namećući joj obilježje apsurdnosti i bezvrijednosti. - Razviti svijest o smrti pod pozitivnim aspektom antropološke, psihološke, etičke, pravne, medicinske, ekonomske, religiozne, pastoralne i nadasve humane naravi. - Kršćanskim poticajima, pokušati steći uvjerljivost da se kod ožalošćenih odagna osjećaj odbačenosti i samoće, olakšanjem solidarnosti i emocionalne podrške. - Ukazati na potporu koju Crkva može pružiti sakramentima, pomirenja i bolesničkog pomazanja, kojima se umirućima i/li ožalošćenima može pružiti potporu u nadvladavanju boli i malodušnosti, te produbiti vjeru i pružiti nadu u potpuno ostvarenje pashalnog misterija. - Proći edukativne faze procesa žalovanja u kojem su potpora i pomoć okoline od neprocjenjive važnosti za olakšanje tuge i samoće. - Iskoristiti iskustvo gubitka bliske osobe, koje sve ljude čini otvorenijima za pitanje smisla života, za trajne i neprolazne vrijednosti te za religiozna pitanja općenito, kao pogodnom pastoralnom prigodom za izravan ljudski susret i za evangelizaciju. 	
Preduvjeti za upis	Senzibilitet i sposobnost emocionalne participacije s umirućima i ožalošćenima	

Sadržaj

1. TEOLOGIJA KRIŽA

- Patnja i bol u svjetlu Biblije i ljudskog iskustva
  - *Patnja i bol u Starom zavjetu (bolest kao posljedica grijeha i kao kazneno-odgojno sredstvo)*
  - *Patnja i bol u Novome zavjetu (muka i smrt u svjetlu Isusovog primjera-sredstvo otkupljenja i put k uzvišenom životu)*
- Društveno-medicinska besmislenost naspram vjerničkog osmišljenja ljudske patnje
- Ne/prihvatljive životne situacije i iznenadni „krizni“ događaji (gubitak bliske osobe; postabortivni sindrom; nošenje s terminalnom/hendikepnom bolešću/bolesnikom;...)

2. „LIJEPA SMRT“ I DOSTOJANSTVO UMIRANJA

- „Kvalitet života“, smrt i umiranje u suvremenom društvenom i bioetičkom kontekstu
- Pravo na prihvaćanje ili odbijanje pojedinog dijagnostičkog i terapijskog postupka
- Faze sučeljavanja sa smrću
  - *Faza nepriznavanja i osamljivanja*
  - *Faza gnjeva*
  - *Faza cjenkanja*
  - *Faza depresije*
  - *Faza prihvaćanja*
- Eutanazija u socijalnom i religioznom kontekstu
- Medicinski potpomognuto ubojstvo „iz milosrđa“
  - *Mistanazija*
  - *Distanazija ili medicinska beskorisnost*
  - *Ortoatanazija*
- Pravni aspekti odluke „života na zahtjev“
- Trajno vegetirajuća stanja

3. TEOLOŠKI ASPEKTI PALIJATIVNE SKRBI I HOSPICIJSKOG POKRETA

- Potrebe umirućih
  - *Potrebe za ublažavanjem boli*
  - *Potreba za očuvanjem samopoštovanja*
  - *Potreba za pažnjom i pripadanjem*
  - *Potreba za suosjećanjem*
  - *Potreba za komunikacijom*
  - *Duhovne potrebe*
- Implementacija palijativne skrbi u sustav zdravstvene zaštite
- Neizlječivi i umirući bolesnik
  - *„Teret“ i/li humana skrb za terminalnog bolesnika?*
  - *Priopćenje istine neizlječivom bolesniku*
  - *Misterij smrti i anticipirani osjećaj umiranja*
  - *Suzbijanje boli, redovita i izvanredna sredstva životnog održavanja*
  - *Psihološka podrška bolesniku i bližnjima*

4. SMRT IZ PSIHOLOŠKE, MEDICINSKE I TEOLOŠKE PERSPEKTIVE

- Psihološki pristup umiranju
- Medicinski pristup umiranju
- Biblijsko-teološki pristup umirućima
- Konzultacije prema tragičnoj i nagloj smrti
- Proces i etape žalovanja

5. DUŠOBRIŽNIČKA TERAPIJA I BOLNIČKI PASTORAL

- Sakrament bolesničkog pomazanja
- Redoviti i/li povremeni župni susreti s nemoćnim osobama i bolesnicima
- Svjedočanstvo vjerničkog pouzdanja i eshatološka nada

Preporučena literatura	<ul style="list-style-type: none"> - Nedjeljko A. ANČIĆ – Nikola BIŽACA (ur.), <i>Pristupi umiranju i smrti</i>. Zbornik radova teološkog simpozija, Cus, Split, 1999. - Iva SORTA BILAJAC, <i>Od eutanazije do distanzije</i>, Sveučilište u Rijeci-Medicinski fakultet, Rijeka, 2005. - Elisabeth KÜBLER-ROSS, <i>Razgovori s umirućima</i>, Biblioteka oko tri ujutro, Zagreb, 2007. - Valentin POZAIĆ, <i>Život dostojan života. Eutanazija u prosudbi medicinske etike</i>, FTI, Zagreb, 1985., str. 35-57; 63-93. - K. Warner SCHAIE-Sherry WILLIS, <i>Psihologija odrasle dobi i starenja</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2001. - Ivan ŠEGOTA (ur.), <i>Bioetika i palijativna medicina</i>, Zbornik radova, VI. bioetički okrugli stol, Sveučilište u Rijeci - Medicinski fakultet, Rijeka, 2006.
Dopunska literatura	<ul style="list-style-type: none"> - Robert BUCKMAN, <i>Ne znam što reći. Kako pomoći i podržati umiruće</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1996. - Ivan BUZOV, <i>Psihoanaliza žalovanja</i>, Jugoslavenska Medicinska naklada, Jumeana, Zagreb, 1989. - Maurizio CHIODI, <i>L'enigma della sofferenza e la testimonianza della cura. Teologia e filosofia dinanzi alla sfida del dolore</i>, Glossa, Milano, 2003. - Aleksandra FRKOVIĆ, <i>Medicina i bioetika</i>, Pergamena, Zagreb, 2010. - Stipe NIMAC, Pastoral bolesnika u Hrvatskoj, u: Nediljko Ante ANČIĆ-Nikola BIŽACA (prir.), <i>Kršćanstvo i zdravlje</i>, CUS, Split, 2006., str. 191-209. - Marijan VUGDELJA, <i>Patnja i bol u svjetlu Biblije i ljudskog iskustva</i>, Franjevačka visoka bogoslovija-Makarska, Grafouvez-Kratis, Velika Gorica-Zagreb, 1993.
Oblici provođenja nastave	Predavanja, power point prezentacije, kratki video isječci iz dokumentarnih materijala, parlaonice i sučeljavanja, vježbe i seminarski radovi
Način provjere znanja i polaganja ispita	Usmeno; mogućnost pisanja znanstvenog elaborata kao ravnomjerna ekvivalencija izlaženja na ispit
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski, engleski, talijanski, njemački
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Anketa evaluacije predmeta i predavača

Naziv predmeta	SAMOUBOJSTVO I DESTRUKTIVNA PONAŠANJA		
Kod			
Vrsta			
Razina			
Godina		Semestar	

ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	5 ECTS 14p+5v+15s 1 bod za aktivno sudjelovanje tijekom predavanja 2 boda za osobni studij, samostalnu aktivnost i pisani elaborat 2 bod za polaganje ispita
Nastavnik	Doc.dr.sc. Suzana Vuletić
Kompetencije koje se stječu	- Potaknuti studente da mogu prepoznati glavne psihološke i društvene predispozicije za razvoj samodestruktivnih i/li suicidalnih ponašanja, kako bi se članove rizičnih skupina moglo na vrijeme prevenirati i rehabilitirati. - Razvijanjem svijesti o adiktivnim patologijama, nastojati razviti osjetljivost i kompetenciju za volonterski angažman duhovne asistencije i pastoral ovisnosti u nekim rehabilitirajućim zajednicama.
Preduvjeti za upis	Predznanje razvojne psihologije; moralne teologije; spremnost na volonterski angažman
Sadržaj	<p>1. GLAVNE PSIHOLOŠKE I DRUŠTVENE PREDISPOZICIJE ZA RAZVOJ SAMO/DESTRUKTIVNIH PONAŠANJA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gubitak osjećaja vlastite vrijednosti i samopoštovanja - Depresija, Strah, Tjeskoba, Anksioznost i Fobije - Uloga društvenih prilika u odabiru nasilničkog stila ponašanja kod mladih <ul style="list-style-type: none"> - <i>Poremećaji ponašanja mladeži kao posljedica obiteljskih prilika</i> - <i>Društvena nasilnost i posljedični modaliteti ponašanja djece</i> - <i>Zlostavljanje i zanemarivanje djece</i> <p>2. PATOLOGIJE EKSCESA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ovisnost i adiktivne bolesti <ul style="list-style-type: none"> - „<i>Sitne</i>“ ovisnosti - <i>Alkoholizam</i> - <i>Drogiranje</i> <p>3. FENOMEN SAMOUBOJSTVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Društveni-sociološki-religijski pristup suicidu - Klasifikacija samoubojstava <ul style="list-style-type: none"> - <i>egoistično samoubojstvo</i> - <i>altruistično samoubojstvo</i> - <i>anomalno (anomijsko) samoubojstvo</i> - <i>fatalističko samoubojstvo</i> - Faktori rizika i rizične skupine <ul style="list-style-type: none"> - <i>Endogeni uzroci suicida</i> - <i>Egzogeni uzroci suicida</i> - <i>Suicidogena dispozicija</i> - <i>Suicidogeni motivi</i> - Znakovi upozorenja - Metode počinjenja suicida - Psihologija beznada i kršćanska krepost nade <p>4. REHABILITACIJA</p> <p>5. PREVENCIJA</p> <p>6. DUHOVNA ASISTENCIJA I PASTORAL OVISNOSTI</p>

Preporučena literatura	<p>- Zvonko BOŠKOVIĆ, <i>Medicina i pravo</i>, Pergamena, Zagreb, 2007., (Samoubojstvo: str. 212-226.)</p> <p>-Dieter LADEWIG, <i>Ovisnost i ovisničke bolesti. Uzroci, simptomi, terapija</i>, UPT, Đakovo, 1997.</p> <p>-Frances PAGE GLASCOE, <i>Suradnja s roditeljima - Upotreba roditeljske procjene dječjeg razvojnog statusa u otkrivanju razvojnih problema i problema ponašanja te bavljenju tim problemima</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2007.</p> <p>- Mira KLARIN, <i>Razvoj djece u socijalnom kontekstu - Roditelji, vršnjaci, učitelji - kontekst razvoja djeteta</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2006.</p> <p>- Anita VULIĆ PRTORIĆ, <i>Depresivnost u djece i adolescenata</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2007.</p>
Dopunska literatura	<p>- Irena CAJNER MRAOVIĆ, Uloga obitelji u odabiru nasilničkog stila ponašanja kod mladih, u: Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, <i>Obitelj u suvremenom društvu</i>. Zbornik radova, Orbis, Zagreb, 1999., str. 187-197.</p> <p>-Cecilia A. ESSAU-Judith CONRADT, <i>Agresivnost u djece i mladeži</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2006.</p> <p>- PONTIFICAL COUNCIL FOR HEALTH PASTORAL CARE, <i>Church: drugs and drug addiction. Pastoral Handbook</i>, Libreria editrice Vaticana, Città del Vaticano, 2002.</p> <p>- VLADA REPUBLIKE HRVATSKE-URED ZA SUZBIJANJE ZLOUPORABE OPOJNIH DROGA, <i>Ovisnost-Zlouporeba droga-Rehabilitacija-resocijalizacija-Smanjenje štete-Trendovi, pristupi i odgovori društva na suzbijanje zlouporebe opojnih droga</i>, Zbornik radova, Pula 24-26.09. 2006., Zagreb 2006.</p>
Oblici provođenja nastave	Predavanja, power point prezentacije, kratki video isječci iz dokumentarnih materijala, parlaonice i sučeljavanja, vježbe i seminarski radovi
Način provjere znanja i polaganja ispita	Usmeno/pismeno, esej
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski, engleski, talijanski, njemački
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Studentska anketa evaluacija predmeta i predavača

Naziv predmeta	UVOD U OPĆU PSIHOPATOLOGIJU	
Kod		
Vrsta		
Razina		
Godina		Semestar
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	4 ECTS 10p+10v+10s 2 boda za osobni studij, samostalnu aktivnost i pisani elaborat 2 boda za polaganje ispita	
Nastavnik	Doc.dr.sc. Suzana Vuletić	

Kompetencije koje se stječu	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje s općim postavkama psihologije, psihijatrije i psihopatologije na način da student uspije prepoznati glavne simptome psiholoških poremećaja. - Najvažnije spoznaje o etiologiji, klasifikaciji, simptomatici i terapiji najzastupljenijih psihopatoloških oblika.
Preduvjeti za upis	Predznanje iz opće i razvojne psihologije
Sadržaj	<p>1. OPĆE POSTAVKE PSIHLOGIJE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Duševno zdravlje i zdravstvena psihologija - Psihologija, psihijatrija, psihopatologija: definicija i terminologija - Razlika "normalno - abnormalno" u psihijatriji <p>2. PSIHLOGIJA ABNORMALNOG DOŽIVLJAVANJA I PONAŠANJA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Povijest psihopatologije - Postupci kliničke procjene - Istraživačke metode u proučavanju abnormalnog ponašanja - Klasifikacija i dijagnoza (<i>DSM-IV</i>) <p>3. PSIHOLŠKI POREMEĆAJI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Klasifikacija psiholoških poremećaja <ul style="list-style-type: none"> - <i>Anksiozni poremećaji</i> - <i>Disocijativni poremećaji</i> - <i>Somatoformni poremećaji</i> - <i>Poremećaji raspoloženja</i> - <i>Shizofrenija</i> - <i>Poremećaji ličnosti</i> - <i>Poremećaji hranjenja</i> - <i>Poremećaji vezani uz psihoaktivne tvari</i> - <i>Seksualni poremećaji: poremećaji spolnog identiteta i parafilije</i> <p>4. TEORIJA I PRAKSA PSIHOLŠKOG SAVJETOVANJA I PSIHOTERAPIJE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postojeće paradigme u psihopatologiji i terapiji - Psiholške intervencije <ul style="list-style-type: none"> - <i>Terapije uvidom</i> - <i>Kognitivne i bihevioralne terapije</i> - <i>Grupna i obiteljska terapija</i> <p>5. PSIHOFARMAKOLOGIJA I FARMAKOTERAPIJA</p> <p>6. UTJECAJ RELIGIOZNOSTI NA DUŠEVNU STABILNOST</p>
Preporučena literatura	<ul style="list-style-type: none"> - AMERIČKA PSIHIJATRIJSKA UDRUGA, <i>Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje. Međunarodna verzija s MKB-10 šiframa</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko, 1996. - G. C. DAVISON – J. M. NEALE, <i>Psihologija abnormalnog doživljavanja i ponašanja</i>, Naklada Slap, Jasterbarsko, 1999. - Spencer A. RATHAUS, <i>Temelji psihologije</i>, Naklada Slap, Jasterbarsko, 2001. - Ilija ŽIVKOVIĆ, <i>Teme i interesi opće psihologije</i>, Visoka škola za poslovanje i upravljanje "Baltazar Adam Krčelić", Zaprešić, 2011.

Dopunska literatura	<ul style="list-style-type: none"> - Gerald COREY, <i>Teorija i praksa psihološkog savjetovanja i psihoterapije</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2004. - Ljubomir HOTUJAC, <i>Psihijatrija</i>, Medicinska naklada, Zagreb, 2006. - Vasko MUAČEVIĆ, <i>Psihijatrija</i>, Medicinska naklada, Zagreb, 1995. (Poglavlje: Psihopatologija) -Richard NELSON JONES, <i>Praktične vještine u psihološkom savjetovanju i pomaganju</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2007. - Boris PETZ, <i>Uvod u psihologiju-Psihologija za nepsihologe</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2008. -Charles WENAR, <i>Razvojna psihopatologija i psihijatrija</i>, Nakada Slap, Jastrebarsko, 2003.
Oblici provođenja nastave	Predavanja, power point prezentacije, vježbe i seminarski radovi, dokumentarni filmski materijal " <i>Discovering psychology</i> " američkog psihologa, Philip-a Zimbardo-a. (sinkronizacija i prijevod: izv.prof. Ilije Živkovića).
Način provjere znanja i polaganja ispita	Usmeno/pismeno, mogućnost znanstvenog elaborata
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski, engleski, talijanski,
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Završna anketa evaluacije predmeta i predavača

Naziv predmeta	RELIGIJSKA KARTA HRVATSKE	
Kod		
Vrsta		
Razina		
Godina		Semestar
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	4 ECTS 10p+15v+5s 2 boda za osobni studij, samostalnu aktivnost, pisani elaborat 2 boda za polaganje ispita	
Nastavnik	Izv.prof. dr. sc. Dražen Živić	
Kompetencije koje se stječu	<ul style="list-style-type: none"> - Razvijanje sposobnosti samostalnog i timskog istraživačkog rada - Razumijevanje uzročno-posljedične povezanosti društveno-povijesnih procesa i religijskog sastava stanovništva - Razvijanje sposobnosti primjene osnovnih statističko-matematičkih i grafičkih metoda analize i prezentacije rezultata popisa stanovništva. - Upoznavanje studenata s temeljnim obilježjima strukture stanovništva Republike Hrvatske prema vjeri, kao i s promjenama u religijskom sastavu stanovništva s obzirom na vremenski i prostorni okvir. 	
Preduvjeti za upis		

Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Povijesni, društveni, demografski, migracijski i sociokulturni kontekst religijskog sastava stanovništva Hrvatske • Kratka povijest vjerskih zajednica u Hrvatskoj • Hijerarhija i organizacija vjerskih zajednica u Hrvatskoj • Promjene u religijskoj strukturi stanovništva Hrvatske od 1880. do 2001./2011. godine • Prostorni/teritorijalni razmještaj stanovništva u Hrvatskoj s obzirom na religijsku pripadnost • Religijski sastav stanovništva Hrvatske prema etničkoj pripadnosti • Broj stanovnika, religijski i etnički sastav stanovništva po rimokatoličkim (nad)biskupijama, dekanatima i župama u Hrvatskoj – usporedba rezultata popisa stanovništva
Preporučena literatura	<p>- ANKICA MARINOVIĆ BOBINAC I DINKA MARINOVIĆ JEROLIMOV, <i>Vjerske zajednice u Hrvatskoj</i>, Prometej & Udruga za vjersku slobodu u RH, Zagreb, 2008.</p> <p>- <i>Narodnosni i vjerski sastav stanovništva Hrvatske 1880. – 1991. po naseljima</i>, Državni zavod za statistiku, Zagreb, 1998.</p> <p>- <i>Popis stanovništva 2001.</i>, Struktura stanovništva prema vjeri, DZSRH, Zagreb (www.dzs.hr)</p>
Dopunska literatura	<p>- ŽIVIĆ, DRAŽEN: Konfesionalna struktura gradova hrvatskoga dijela Đakovačke i Srijemske biskupije (1880. – 2001.), <i>Vjesnik Đakovačke i Srijemske biskupije</i>, CXXXII (2004.), 12, 978-983.</p> <p>- ŽIVIĆ, DRAŽEN: Promjena etničke i vjerske strukture stanovništva Hrvatske i Istočne Hrvatske 1991. – 2001. godine, <i>Vjesnik Đakovačke i Srijemske biskupije</i>, CXXXI (2003.), 3, 217-222.</p> <p>- ŽIVIĆ, DRAŽEN: Konfesionalna struktura stanovništva dijela Đakovačke i Srijemske biskupije u Republici Hrvatskoj prema popisu 1991. godine, <i>Vjesnik Đakovačke i Srijemske biskupije</i>, CXXVI (1998.), 12, 786-801.</p>
Oblici provođenja nastave	Predavanje i prezentacija seminarskih radova
Način provjere znanja i polaganja ispita	Kontinuirano vrednovanje studentskog rada, seminarski rad (usmeno priopćenje i pisana verzija), pismeni ispit
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Studentska anketa i drugi oblici evaluacije

Naziv predmeta	DEMOGRAFSKA KRETANJA U HRVATSKOJ	
Kod		
Vrsta		
Razina		
Godina		Semestar

ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	5 ECTS 12p+10v+10s 1 bod za aktivno sudjelovanje tijekom predavanja 2 boda za osobni studij 2 boda za polaganje ispita
Nastavnik	Prof. dr. sc. Dražen Živić, izv. prof., znanstveni savjetnik
Kompetencije koje se stječu	- razvijanje sposobnosti samostalnog i timskog istraživačkog rada - razvijanje sposobnosti kritičkog i analitičkog pristupa obradi znanstvene demografske literature i izvora podataka, napose popisa stanovništva i vitalne statistike - primjena demografskih zakonitosti i spoznaja - razumijevanje kauzalne povezanosti demografskog razvoja i društvenih procesa/promjena, naročito u kontekstu braka, obitelji i obiteljskog pastoralara
Preduvjeti za upis	
Sadržaj	Ciljevi kolegija: Upoznavanje studenata sa osnovnim znanstvenim spoznajama demografskog razvoja Hrvatske od sredine 19. stoljeća do danas. Studenti usvajaju temeljna znanja o demografskim kretanjima, procesima, odnosima i strukturama u Hrvatskoj kao značajnim čimbenicima općeg društveno-gospodarskog napretka hrvatske države i njezina stanovništva. Sadržaj kolegija: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Odrednice razvoja stanovništva, destabilizacijski čimbenici i posljedice demografskog razvoja Hrvatske</i> • <i>Brojčani razvoj stanovništva Hrvatske</i> • <i>Demoreprodukcijski procesi u Hrvatskoj</i> • <i>Promjene u biološkom sastavu stanovništva Hrvatske – demografsko starenje</i> • <i>Unutarnje i vanjske migracije stanovništva Hrvatske</i> • <i>Etnodemografske promjene u Hrvatskoj</i> • <i>Socio-ekonomska struktura stanovništva kao čimbenik i pokazatelj društveno-gospodarskog razvoja Hrvatske</i> • <i>Obiteljska struktura stanovništva Hrvatske</i> • <i>Čimbenici i pokazatelji prostorne populacijske polarizacije u Hrvatskoj</i> • <i>Demografski okvir, gubitci i posljedice Hrvatskoga obrambenog rata</i> • <i>Osnovni elementi populacijske politike i perspektiva demografskog razvoja Hrvatske (projekcije stanovništva Hrvatske do sredine 21. stoljeća)</i>
Preporučena literatura	JAKOV GELO, ANĐELKO AKRAP I IVAN ČIPIN (2005.), <i>Temeljne značajke demografskog razvoja Hrvatske (Bilanca 20. stoljeća)</i> , Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Zagreb. IVO NEJAŠMIĆ (2008.): <i>Stanovništvo Hrvatske – demogeografske studije i analize</i> , Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb. <i>Depopulacija Hrvatske</i> , Društvena istraživanja (tematski broj), God. 13, Br. 4-5 (72-73), Zagreb.

Dopunska literatura	<i>Stanovništvo Hrvatske – dosadašnji razvoj i perspektive</i> , Dražen Živić, Nenad Pokos, Anka Mišetić (ur.), Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Biblioteka Zbornici, Zagreb, 2005. ANĐELKO AKRAP, TOMISLAV RIDZAK, NENAD POKOS, DRAŽEN ŽIVIĆ I IVAN ČIPIN (2003.), <i>Činitelji demografskih kretanja u Republici Hrvatskoj</i> , Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, Zagreb.
Oblici provođenja nastave	Predavanje i prezentacija seminarskih radova
Način provjere znanja i polaganja ispita	Kontinuirano vrednovanje studentskog rada, seminarski rad (usmeno priopćenje i pisana verzija), pismeni ispit
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Studentska anketa i drugi oblici evaluacije

Naziv predmeta	PSIHOLOGIJA I PSIHOPATOLOGIJA BRAKA I OBITELJI	
Kod		
Vrsta		
Razina		
Godina		Semestar
ECTS (uz odgovarajuće obrazloženje)	5 ECTS bodova 14p+20s 1 bod za aktivno sudjelovanje tijekom predavanja 2 boda za pisani esej 2 boda za polaganje kolegija	
Nastavnik	Izv. prof. Ilija Živković	
Kompetencije koje se stječu	<ul style="list-style-type: none"> - Znati ukazati i motivirati na temeljne značajke bračne kvalitete, te pokušati prihvatiti uspon i pad emocionalnih odnosa kao oscilirajuću dinamiku bračnog saveza. - Ukazati na utjecaj roditeljstva na psihološki-socijalni-emocionalni razvoj djeteta, te se znati postaviti prema najučestalijim oblicima bračne nestabilnosti, koja ostavlja značajne posljedice na doživljaj i daljnji razvoj djece. - Razvijati terapijske oblike psihološkog savjetovanja braka i obitelji. 	
Preduvjeti za upis	Poznavanje opće i razvojne psihologije	

Sadržaj	<p>1. BRAČNA KVALITETA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razvoj predbračnih partnerskih odnosa - Interakcija među supruzima i partnerska potpora - Neverbalno i verbalno spolno ponašanje - Intimni bračni odnosi i seksualno zadovoljstvo u braku - Odgađanje stupanja u brak - Bračna kvaliteta - Odrednice bračne odanosti - Uspon i pad emocionalnih odnosa <p>2. UTJECAJ RODITELJSTVA NA RAZVOJ DJETETA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fertilitetna motivacija: Poželjnost roditeljstva i vrijednost djeteta - Utjecaj obitelji na psihološki razvoj djeteta - Utjecaj roditelja na socijalno-emocionalni razvoj i motivaciju djeteta - Utjecaj Obitelji na razvoj mišljenja i školsku uspješnost djeteta - Međunaraštajna povezanost u razdoblju odrastanja i odlaska djece - Djeca u jednoroditeljskim obiteljima <ul style="list-style-type: none"> - <i>Samostalno/samohrano roditeljstvo</i> - <i>Maloljetne majke i tinejdžerski brakovi</i> <p>3. PSIHOPATOLOGIJA BRAKA I OBITELJI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bračna nestabilnost: ljubomora, nevjera, preljub i posesivnost - Bračni sukobi - Nasilje i zlostavljanje u braku i obitelji - Djetetova nazočnost roditeljskim svađama - Utjecaj razvoda braka roditelja na djecu - Djeca u novom braku roditelja skrbnika <p>4. TERAPIJA BRAKA I OBITELJI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Emocionalni poremećaji - Terapija bračne ljubavi - Terapija obiteljskih sistema
Preporučena literatura	<p>-Mira ČUDINA OBRADOVIĆ – Josip OBRADOVIĆ, <i>Psihologija braka i obitelji</i>, Golden marketing-tehnička knjiga, Zagreb, 2006.</p> <p>-Wolfgang BERGMANN, <i>Umijeće roditeljske ljubavi</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2007.</p> <p>-Marijana MARANGUNIĆ-Staniša NIKOLIĆ-Vesna VIDOVIĆ-Zorana BUJAS PETKOVIĆ, <i>Obitelj - Podrška mentalnom zdravlju pojedinca - Teorijski i praktični priručnik obiteljske terapije</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2008.</p>
Dopunska literatura	<p>-Andreja BRAJŠA ŽGANEC, <i>Dijete i obitelj - Emocionalni i socijalni razvoj</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2003.</p> <p>-Ninoslava PEĆNIK, <i>Međugeneracijski prijenos zlostavljanja djece</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2006².</p> <p>-Wolfgang BERGMANN, <i>Disciplina bez straha - Kako steći poštovanje naše djece, a ne izgubiti njihovo povjerenje</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2009.</p>
Oblici provođenja nastave	<p>Dokumentarni filmski materijal "<i>Discovering psychology</i>" američkog psihologa, Philip-a Zimbardo-a. (sinkronizacija i prijevod: izv.prof. Ilije Živkovića); predavanja u obliku power point-a</p>

Način provjere znanja i polaganja ispita	Usmeno/pismeno, mogućnost znanstvenog elaborata
Jezik poduke i mogućnosti stranih jezika	Hrvatski, engleski, talijanski
Način praćenja kvalitete izvedbe predmeta	Završna anketa evaluacije predmeta i predavača